

NIRUS

TECHNO·FANZINE·NOS.

TARTALOM:

4. DELERIUM
6. PLACEBO EFFECT
8. PSYCHOPOMPS
9. POUPPEE FABRIKK
10. MENTALLO & THE FIXER
11. L.F.O.
12. ARMAGEDDON DILDOS
14. TILT!
15. KLINIK
16. DIVE +INSEKT

18. DIVE
20. FRONT 242
22. BIRMINGHAM 6
24. VOMITO NEGRO
26. CLOCK DVA
27. SPK
28. A FÖLD NEM ÖRÖKSÉG
30. ATTRITION
32. CONSOLIDATED
33. BEACH FESZTIVÁL
34. á;GRUMH...
36. KRAFTVERK
39. MARTYR COLONY

"A Jóság kötőerejének legkiválóbb tulajdonságaival rendelkező félistenek a mennyei bolygókon élnek, míg az emberi lények a szenvedély kötőerejébe tartozó természetüknek köszönhetően a Földön, alárendeltjeik társaságában." SRIMAD-BHAGAVATAM

C I M / A D D R E S S

VIRUS/0 BUDAPEST, PF. 1206.
1245 HUNGARY, FAX: /00-36-1/-1-893-519

MEGJEGYZÉSEK:

1. A borítók VÖRÖS MIKLÓS művei, ő a Képzőművészeti Főiskola festőszakos hallgatója. A belső illusztrációk egy részét Máró Krisztián segítségével - BODROSSY MÁRK készítette. Neki rendszeresen jelennek meg képei az Árnyékkötők című elektrografika-művészeti újságban.
2. Kérnénk, hogy aki választ vár nekünk írt levelére, küldjön felbélyegzett válaszborítékot, az ingyenes VIRUS katalógushoz nagyméretűt. Ettől függetlenül minden levélre válaszolunk!
3. Bárki írhat cikket a VIRUS-ba, úgyhogy ha valakinek van egy érdekes, a választott műfajhoz kötődő zene-, vagy koncertélménye csak rajta!
4. Ha valakinek bármilyen - az újságban felmerülő - címre van szüksége, írjon.
5. A Petőfi Csarnok által szervezett, megtartott ill.elmaradt koncertekkel kapcsolatban kérnénk, hogy forduljatok Fekete Istvánhoz /tel:142-43-27/, biztos szívesen ad tájékoztatást.
6. A régebbi számaink közül csak a 4.-ből van már. Ez a LONDON STORE-BAN vásárolható meg 50 ft-ért. /Ebből nem kívánunk rendszert csinálni!/
KÖSZÖNET MINDENKINEK - KÜLÖN NÉV NÉLKÜL - A SEGÍTSÉGÉRT.

Ami teremtet, elmúlik.

Halál az élők büntetése.

Még alighogy világra jöttek

s már el is kell menniök innen.

Nézd a karám apró gidáit,

amint a fényben tántorognak:

szőrükről a születés lucskát

az erős nap még föl se szívta

s te már tudod, mi végre nőnek!

Így van minden halálra szánva.

Mert a halál dühöngő isten,

vérszomjas, mint a him-oroszlán

s alattomos, mint sima párdac -

jaj az egyszer megszületettnek!

Építész kő- meg téglaházat?

Veszel magadnak feleséget?

Megosztozol testvéreiddel?

Kötésteket cserépre vésed?

Mire mindez? Mi tart örökké?

Ház? Egyesség? Jelek? Kötések?

Tudod: mindez nagyon múlandó!

Sírtábláid is elenyésznek!

4500 éves sumér vers

DELERIUM

Lehunynom szememet, érzem testem könnyebbé válik, egy ismeretlen Energia járja át és lassan emelkedni kezd. Szárny-csapások nélkül, mozdulatlan úszom a közeg nélküli térben. A Föld lassan megeszi a Napot, parányi csillogó pontok vezetnek. Ilyenkor minden békésnek tűnik, pedig a bizonytalan hideg homályban észrevétlen lidércek és démonok kergetőznek, kihűlő hamvak porladnak a Föld által ölelve. Később, a pirkadati fénysugarak által megvilágított égbolton szivárvány harmatcseppek között reinkarnálódott szirének énekelnek, aztán látom, hogy a keleti Nap mecsetek árnyékát vetíti az égi vászonra, alattuk műezinek hangjára apró emberek térdelnek egy fekete gyémánt körül. A próféta késik. Tovább haladva óriási hegyeket látok tiszta patakokkal, hatalmas erdőkkel körítve, majd egy földnyelv végén felhőket megerősztoló sziklák között ici-pici alakok mantrát vibrálnak. Távolodva megpillantom magam tisztán, embrionális korban, mikor egy burok óvott a külvilági mérgefolyamtól. Szemeim előtt megjelennek világégések, valahol egy pillanatra vakító fény villan, majd a végítélet hamuszürke füstje borítja el a tájat. Látom, amint gyarló latrok katedrálisokat emelnek, előttük csuklyás papok szájából gregoriánok szólnak felfelé, egy besózott kőváros üszkös romjai körül zokogó asszonyokat, odébb tollba öltözött tétovázó Isteneiket hívó sámánokat, törpe keresztfáját villám hasítja ketté, valaki a csiszolatlan ezer oldalú bölcsek kövét magasratartva kezében próbálja megállítani a terméketlen emberi vihart, fehér lepelbe bújtt estlenek természetfölötti erővel menhíreket mozgatnak, hogy végtelenközeli csillagokat kémleljenek. Ahogy messzebbre kerülök látom; a táguló térben porszemekből egy kék üveggolyó áll össze, vég nélküli lajtorják kötik össze a mezítelen síkokat. Itt fenn fantomárnyak között a Világszellem által forgatott csillagképektündöklenek, valahol erre lakik a Teremtő, az Univerzum csendjét hallom csak. Az éjjeli Nap fényében elhalad mellettem egy bolygó, nem nagyobb a Kis hercegénél, rajta az örök tűz körül, arcukon tulvilági mosollyal angyalok eufórikus örömtáncot lejtene. Talán ez már az örökkévalóság birodalma. Végül egy Fekete Lyuk Tudást 1 hordozóörvénylő végtelen kettős spirálja nyel el. Fájdalmat már nem érzek, lelkem biztonságban tudom... Vajon milyen lehet vakon sírni? A Delerium lehetőség, hogy kapcsolatba lépj a kozmikus egésszel, összefonódj emberi létünk gyökerével.

1. fekete lyuk: Einstein általános relativitáselmélete szerint létezhet a világegyetemben olyan rendkívüli sűrűségű anyag, amely nehézségi erejével magába vonz mindent: csillagokat, gázokat. Még a fényt is.

PLACEBO EFFECT

1993, október 9, Pozsony

Este 7-re értünk Szlovákia fővárosába, Pozsonyba /Bratislava/. A külvárosi művelődési ház, amely egy lakótelep közepén áll, külsőleg megegyezik bármely budapestivel, tágas, tiszta, kulturált. A koncertjegy 160 csk, megpróbáltuk elsütni a régi bankókat, de lefülelt minket a morózus péntárosnéni. Végül a szlovákiai rendőrség oszlopos tagja váltotta fel márkáinkat.

A nyolc tagú magyar delegáció ketté oszlott; a VIRUS szervezett alapító tagjai bebocsátást nyertek a zenekar öltözőjébe. Próbáltunk mi is utánuk eredni, de a határozott szervezői fellépés meghiusította tervünket. Nem sikerült, hát megvizsgáltuk a színpadot, s küzdőteret á la natur. Lesz majd meglepetés!

A kezdésig maradó időnk a házban működő lemezboltban tengettük, s természetesen ittunk egy pohár híres cseh sört. Nos, kezdődik a műsor. Mikor beléptünk a lefüggönyözött ajtón a terembe, úgy éreztük rosszkor és rossz helyre jöttünk; a koncertet egy moziterembe szervezték fix székekkel, lejtős nézőtérrel. Nyeltünk egyet, s mint rendes emberek elfoglaltunk egy fél sort úgy jobb közép tájban. Időközben megint egyesítettük erőinket és újra quadroban adtuk elő a bulit. Lassan elsötétedett a nézőtér, a közönség keresztbe tett lábakkal, karba tett kézzel várt a "vetítésre".

Egy szlovák banda /MORBYD FANCY/ próbálta felfokozni a hangulatot. Kissé nehézkes volt ülni "beindulni", bár a vége felé néhány helyi lakos táncikált az első sor előtti 3 méter széles sávban. A PLACEBO EFFECT koncertje nagy füsttel, mély, gigantikus hangorkánokkal indult. Az énekes ujjatlan polóban, csapzott hajjal tűnt elő a ködből, két zenész társa bal ill. jobb oldalon álltak. Szintik, samplek, dobok vonultak fel szórakoztatásunkra, és egyéb trükkös dolgokat rejtett a színpad.

Nyomasztó, ráhangoló számokkal nyitottak /Power and Death/, a vájt fülűek rögvést érezhették a SKINNY PUPPY hatását, érvényesülését a zenében. Még a P.E. logó is ismerős volt valahonnan.

Következtek a mozgó számok /Move.../. A programba érzéssel ágyazták be az új lemez nótáit, melyek kifinomultabbak, szárnyalóbbak az előzőnél. Észrevételül megtelt a keskeny színpad előtti tér, mi is csatlakoztunk a táncolókhöz. A hang és a látvány - mely videovetítés és szikra eső volt - tökéletes szinkronban állt, élvezetessé tette az előadást. Zavaró mindössze az énekes Skinny Puppy megszálloottsága lehetett, mely énekstílusában kiütöközött, de szerintem a jó hangulat és az energia leadás - amit a jó EBM mindig is kikényszerít híveiből - szempontjából lényegtelen. A ráadás számok nagyon el voltak találva, méltó befejezést adva a koncertnek.

/Megjegyzés: Csehországban és Szlovákiában az állami támogatás még nem szűnt meg, így a kultúrházaknak több lehetőségük van koncertek szervezésére, finanszírozására./

FAT the MAN

Meghívást kaptunk a pozsonyi CREWZINE által szervezett koncertre. A riport ott készült.

VIRUS: Mondanál valamit a múltatokról?

Achim: 89-ben alakultunk, a tagok: Axel, Christoph és én. Korábban egy punkzenekarban játszottunk.

V: Mit csináltok a zenén kívül?

A: Én elektrotechnikus vagyok, Christoph tanul. Ja, és DJ-ként is dolgozom göttingenben.

V: CD-k?

A: Az első cd-t a Dane macabrenél adtuk ki, a másodikat az OUT-O-SPACE-nél, ez egy göttingeni lemezkiadó. Jobban együtt tudunk velük működni, mint annak idején a Danse Macabre-vel. Jó barátok voltunk, de a közös munka nem nagyon ment. Ők inkább gothic-tecno kiadó, pl. a DAS ICH, vagy a RELATIVES MENSCHEN, míg a mi koncepciónk inkább EBM. De persze mást is játszunk, mert nem tudnánk elképzelni a koncertjeinket csak EBM számokkal. A második CD-n is változtatni akartunk, mert buta dolognak tartjuk a számokat egy kaptafára írni!

V: Van valamilyen ideológia a zenétek mögött?

A: Igen. Mi az erőszak ellen vagyunk, ezért mutatjuk ezeket a dolgokat a koncerten és a videón. Reméljük senki nem szereti ezt, és elgondolkoznak rajta. Ez a mi üzenetünk.

V: Nem veszélyes ezeket a SKINNY PUPPY kliséket alkalmazni? Úgy tudom az XMTP-nak volt egy-két problémája a kritikákkal.

C: Nekünk is van néha bajunk a sajtóval, de reméljük, hogy az emberek megértik a zenénket.

A: Néha egy kalap alá veszik a SP-t, az XMTP-ot, a YELWORC-ot és minket, de ezek mind másképp hangzanak, bár tényleg létezik egy SP-s hangzás. A saját zenénket csináljuk.

V: Előre felépítitek számaikat, vagy belülről jön?

A: Spontán jön. olvasunk, horror-filmeket, TV-t nézünk. Ezek mind segítenek egy új nóta előállításában.

C: A zenét az érzések építik fel.

V: Hallottam, hogy Kanadában nagy sikerek van.

A: Igen, jó kapcsolataink vannak ott, néhány rádióállomás listájára is felkerültünk, elég gyakran játszik a CD-inket. Utoljára a Sony Music-kal kötöttünk szerződést. De máshol is sikerünk van. Braziliában például van egy fan klubunk 25 taggal.

V: Gyakran játszatok külföldön?

A: Elég ritkán, mert túl sok cuccunk van. A mai műsor nem a teljes show volt. Nem tudtuk a teljes felszerelést Szlovákiába hozni, túl sokba került volna.

V: Igaz, hogy csak 18 éven felüliek mehetnek be a koncertjeitekre?

A: Igen. Chemnitzben volt egy kis gondunk: 3 fiatal lány rosszul lett és a szüleik pereskedni akartak. Ezért Németországban este 10-kor kezdünk, és ilyenkor csak a 18 év felettiek jöhetnek be.

V: Milyen sikerek van otthon?

A: A kritikák nagyon jók. Ez a két koncert itt Pozsonyban és Prágában csak a poén kedvéért volt. Otthon 4-500 ember előtt játszunk. Érdekes, hogy a volt Kelet-Németországban több rajongónk van, mint nyugaton.

V: Kedvenc bandák?

A: Ipari és új-hullámos együttesek: SPK, SP, FLA, DM, SIOUXSIE AND THE BANSHEES... Mivel DJ vagyok, mindenféle zenével kapcsolatba kerülök.

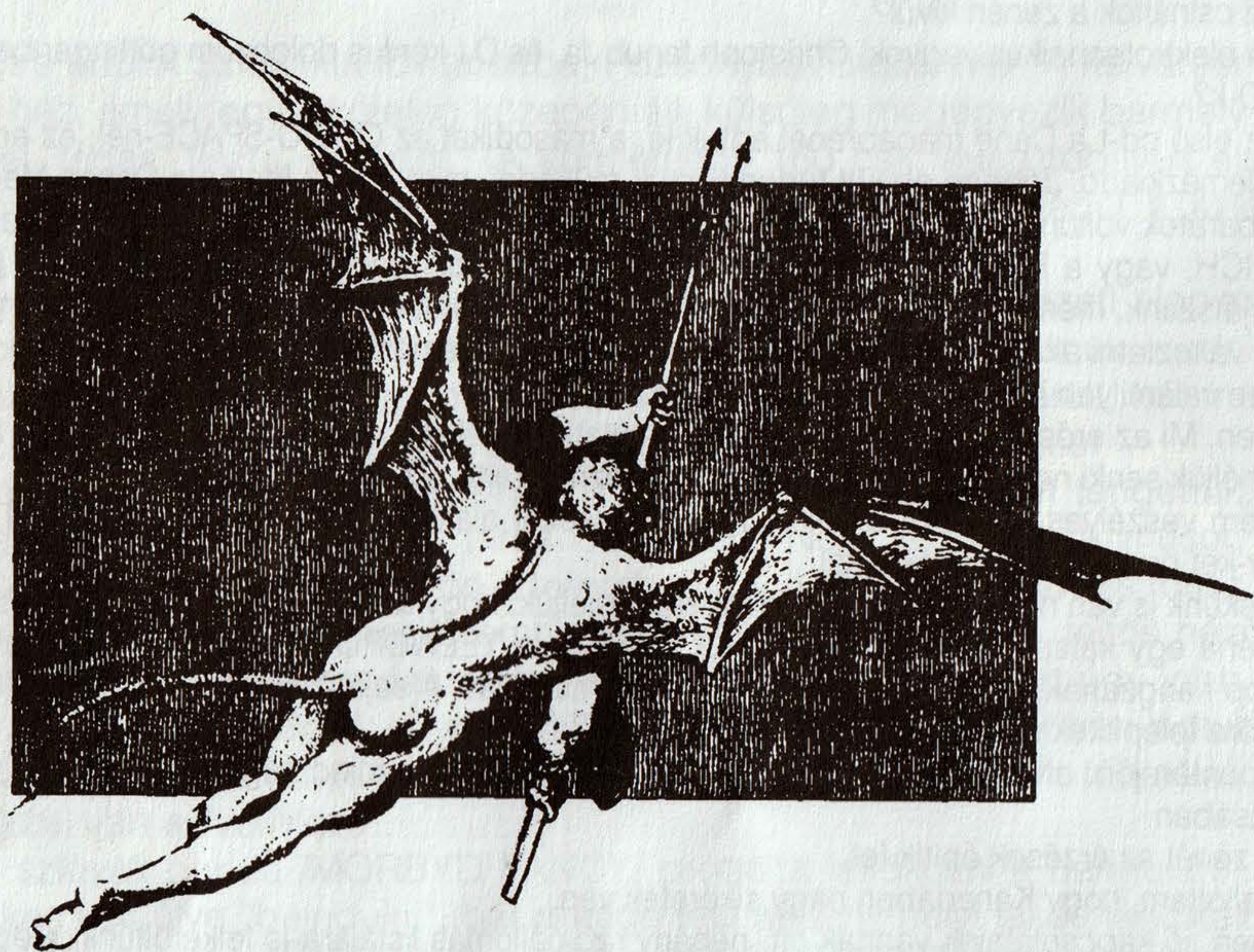
V: Valami üzeni való?

A: Igen. Gondolkojtok el az erőszakon. Minden ország tele van erőszakkal, akárcsak Németország, és hogy ez mennyire nem jó, azt akarjuk bemutatni. De ezt sajnos sokan nem értik meg...

hangzóanyag: KISSME

GARGOYLES-MCD – GALLERIES OF PAIN-LP/CD
SLASHED OPEN-MCD

PSYCHOPOMPS

Az ASSASSINS DK UNITED album és a MOREDK, valamint a GODSHIT maxik sikerei után a dán duó a PRO DEATH RAVERS című lemezzel tért vissza.

A zenekar, amely 1988-ban alakult, a vibráló elektronika és az érdes gitárriffek keverékét hozza létre. A PRO DEATH RAVERS-szel újra távol tartják magukat a hasonló zsánerről, mellőzve a tradicionális gyökereket a fejlődés útját járva a korábbi sémák elkerülésével írják dalaikat, melyek 100 százaléig megfelelnek a dallamos HC techno elvárásainak. Zenéjük e különleges védjeggyel a PSYCHOPOMPS egy pozitív energiaszintet ér el, amely minden sarokból kisöpri a mocskot kiszámíthatatlan reakciókat provokálva ki a hallgatóból. Ugyanakkor nyitottak, szeretik egyesíteni az esetenkénti tudatküszöb alatti hard-house barázdáit vagy hangmintáit a táncrészekkel, amely egyedi ízt ad a két dán kemény zenének.

Szikrázó és száraz. Jesper Schmidt /aki billentyűsként a LEATHER STRIP koncertjein Claus Larsent segíti/, valamint Norre Larsen zenéje bűnbe viszi a hallgatót és ebből nincs menekvés. Folytatják az általuk választott utat és meggyőzően felveszik a már létező Elektro Metal tulajdonságait. Legutóbbi lemezük Amerikában is megjelent, így tágítva a techno színtér határait. (A mocskos szövegekről most ne esen szó.)

Szövegkönyv lesz! NASTY

“Áss mélyre, az emberi agy legsötétebb bugyraiba, csak hogy megszüntethess minden agressziót, fájdalmat és agóniát a világban körülötted.” A cyberpunk meghalt – vagy tán meg sem született. A világ újra lassú, kemény és kegyetlen. Égő tornyok az alkonyatban, hithű KERESZTESLOVAGOK /CRUSADER/ pusztítják az utolsó megmaradtakat. Ragadozók jönnek. A halál újra véres és erőszakos. Semmisem menthet meg a Torturától. A múlt szellemét újra és újra le kell győzni. Nincs Ünnepe, nincs Élet, a Csenden áttör a zaj, mely a vére népiertások és lakomák, halál és születés /SZEX?/ velejárója. Boszú - üldözni az üldözöket. A kígyó a farkát. Az utód az elődöt. Mindenki mindenkit. NINCS JÖVŐ /Keine Zukunft NO Future/. Hacsak a múlt ismétlődése nem hoz valami újra elfeledettet. Az előre visszafelé vezet. Zaj és MANUFAKTURA. Több fegyver, amely több kielégülést okoz. Egyszer úgyis meg kell halni...?!

LÁTszó

/rövid/ BIOGRÁFIA: 1989-ben alakult meg KARLSKOGÁBAN /Svédország/ a POUPPÉE FABRIKK /Leif Holm és Henrik Björk/, mely a DAF és a NEP korai basszus-brutalitását helyezte egy iparibb környezetbe. Az első album egy nyújtott agy-test támadás: szintetikus basszusok, kemény dobok és lebegő szövegek. Az ezt követő turné masszív rajongótábort szerez. A következő single – Summoning – underground siker lett, a 4. helyig törve az Official German Techno Charton. A második album már több mintát és lopott hangot tartalmaz. A vendégtag /Jouni Ollila és Joel Rydström – Cat Rapes Dog/ átalakítja a koncepciót: hyperphysical elektro thrash. A címadó Portent-ről videoklip is készült, melyet többször játszottak a 120 percben. A harmadik album egy válogatás a PF korábbi anyagaiból, részben újra keverve.

KISSME

/köszönet az Energy-nek/

Diszkográfia:

Die Jugend	7"
Rage	LP/CD
Summoning	12"/MCD
Portent	LP/CD
Betrayal	MCD
Crusader	CD

POUPPÉE FABRIKK

MENTALLO & THE FIXER

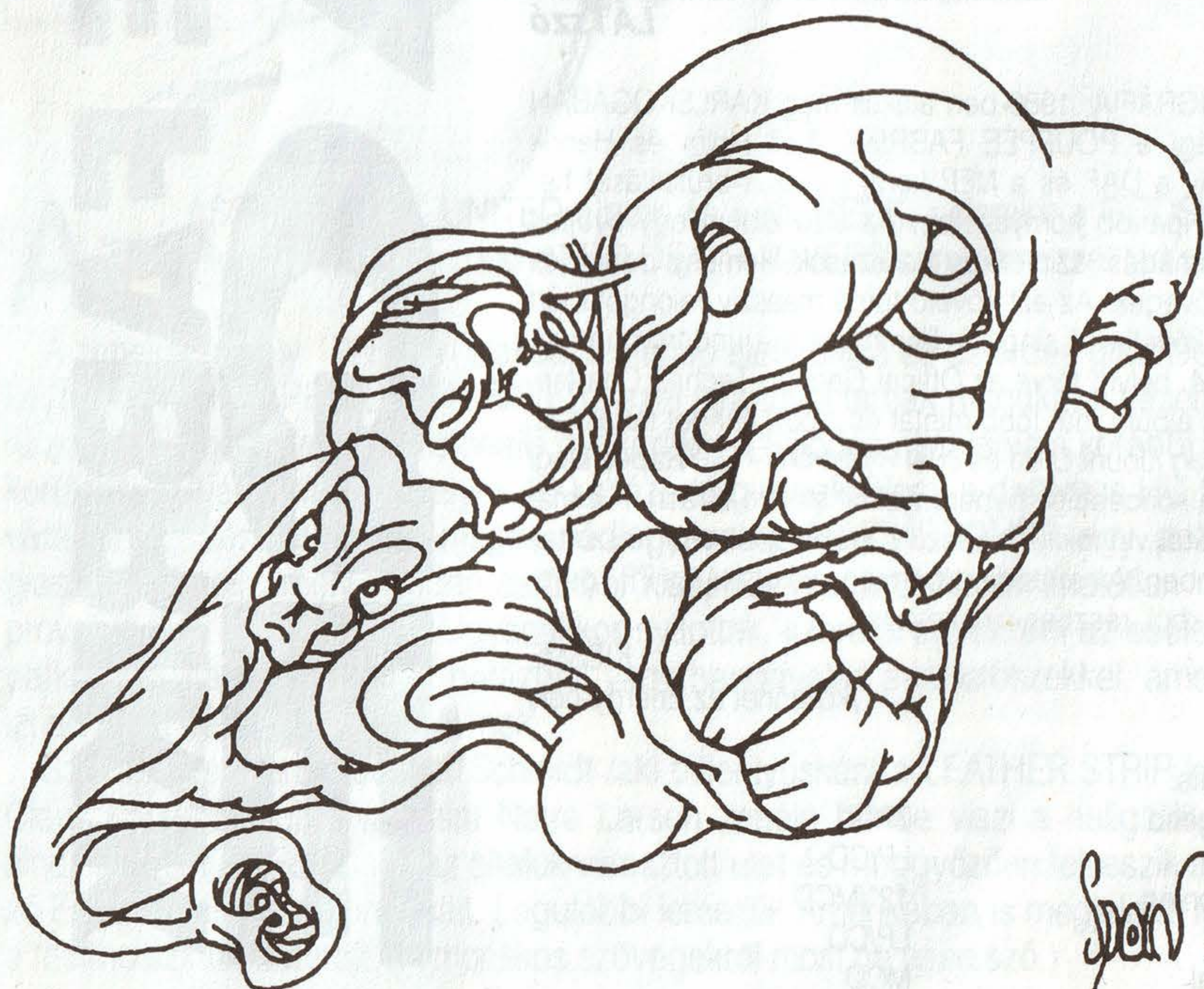
Mikor egy új együttest /zenéjét/ jellemezzük, a legegyszerűbb mód általában összehasonlítani őket jól ismertekkel. Így lesz ez a Zoth Ommog, a német elektro-kiadó legfrissebb szerzeményével is: zeneileg a MENTALLO & THE FIXER egy téren mozog a Skinny Puppyval és a Frontline Assemblyvel, de egyiket sem másolja a két zenekar közül!

A MENTALLO & THE FIXER testvérpárja Texas szociálisan és gazdaságilag leromlott részéről való. Nyers elektronikus hanggal támadnak, hogy pontos képet fessenek a dolgok jelenlegi állapotáról. Kemény ütések kényszerítik a hallgatót, hogy mozduljon a skizofrénia ritmusára, sötét hangművek és atmoszférák hívnak minket alámerülésre a szabályszerűség abszurdításába. Az erőszak és a pusztítás félreérthetetlen hangtani jelei is jellemzik zenéjüket, amely szétrepeszt lánctól és lassan, de elkerülhetetlenül megköti a hallgatót.

Legutóbbi, Revelations 23 lemezük nem egy egyszerű munka, nem leplez le minden részlete az első hallásra. Szüksége van időre az érettség eléréséhez.

Bár első, debütáló albumuk /No Rest For Wicked/ Portugáliában jelent meg, a masszív energia nyilvánvalóvá vált. Az a néhány, aki hozzájutott a modern elektronikus/ ipari hangzás ezen dokumentumához, ellenőrizheti a két texasi zenéjének szokatlan minőségét, akik most egy több mint szokatlan albumot készítettek.

B.A.L.

LFO

Az LFO /Low Frequency Oscillations/ két leeds-i fiatal - Mark és Fez - alkotta, 1990-ben életre hívott techno-house fomáció. - Fez éjszakai mulatók törzsvendége volt, amikor megismertem - mondja Mark. Azután a nagyapja adott neki némi pénzt - a mai napig nem tudjuk miért -, amin sampleket és szintetizátorokat tudtunk venni.

Az LFO-nak köszönhetően 1990-ben megjelent az egyetlen, nem egy ujjal is lejátszható szintetizátordallamra épülő, hip-hop-ba hajló techno-house sláger.

- Teljesen meglepődünk! - folytatja Mark, amikor az ominózus dalról kérdezik. - Először akkor, amikor találkoztunk a mostani kiadónkkal, a Warp Records-szal és megtudtuk, hogy kiadná az addig csak demókazettára felvett anyagunkat. Másodszor akkor, amikor azt hittük, hogy az első kislemezünk a techno-house singlekre jellemzően kb. 5000 példányban fog elkelni. Ehelyett 130 000-et adtak el belőle csak Nagy-Britániában!

A Warp Records főnöke, Rab is kedvező véleménnyel van a fiúkról, sőt szerinte akár egy új Kraftwerk is lehetne belőlük. De mit tartanak ők az összehasonlításról:

- Szeretjük őket, de nem szeretnénk túlságosan hozzájuk mértek lenni. Mindenesetre hízelgő ránk nézve az összehasonlítás és valóban nagy hatással voltak a zenénkre.

Az LFO zenéjének a léyege az újítás - a techno összes eddigi írott és íratlan szabályait megdöntik "Frequencies" című első és eddig egyetlen albumukkal. Nevükhöz híven a lemezen dominálnak a basszusfutatok, amelyeket különféle többszólamú, nem ritkán meglepő strukturáltságú dalszerkezet ágyaz magába. Az anyag instrumentális. csak a bevezető "Intro"-ban hangzik el pár mondat, amely azonban egész koncepciójukat is jellemzi: "House, Mi is a house? Technotronic, KLF, vagy éppen az amiben élsz. Nekem a house Phuture Pierre, Fiugers Adonis és a többiek. A hipnotikus ritmus úttörői: Brien Eno, Tangerine Dream, Kraftwerk, Depeche Mode és a Yellow Magic Orchestra. Ezt az albumot nekik dedikáljuk." Az LFO meghaladta saját korának divatját rácáfolva azokra, akik kizárólag pénzügyi megfontolások alapján kényszerítik a zenekarokat skatulyába. Úttörők ők minden értelemben.

- Ez az, amiért szeretünk zenélni - vallják. - Ha a Rolling Stones lennénk és a televízióban meg a rádióban hirdetnénk magunkat, akkor állandóan azon gyötrődnénk, hogy venni fogja-e a közönség az új kislemezt. Ezzel szemben minket a mi számainkat játszó szórakozóhelyek népszerűsítene.

A "Frequencies" című albumuk igen jól sikerült, ám ehhez szükség volt az önmagukkal támasztott magas elvárásokra: több mint 30 szám közül választották ki a lemezen szereplő tizennégyet.

- Amikor befejeztük a válogatást, egy sereg másik house albumot is meghallgattunk, de azok szinte végig ugyanolyanok voltak - csak az a szám volt hallgatható, amellyel az adott csapat befutott: a többi csak töltelék. Ezzel szemben a "Frequencies" egy olyan lemez, amelyet úgy készítettünk, hogy gyors ill. lassú számok váltakozzanak, illetve, hogy az egyik számon ne vess, a másikon már sírj!

/a MM nyomán/
/Fordításért köszönet Lórántnak./

Diszkográfia:

LP/CD-Frequencies	/1990/
12"/MCD-We Are Back	/1991/
US12"/MCD-Love Is The Message/Tan ta ra /	1991/
12"/MCD-What Is House	/1991/

ARMAGEDDON DILDOS

Az alábbi riportot azzal a kitételrel adjuk most közzé, hogy 1992 szeptember 25-én készült, így bizonyos pontokon már elvesztette aktualitását, de néhány érdekes, érdeklődésre számot tartó kijelentést tartalmaz.

VIRUS: Hogyan jött létre ez a koncert?

UWE: Ez a magyarországi koncert tulajdonképpen csak egy kitérő volt a ténylegesen berlini ill. németországi turné közben.

V: Élveztétek?

U: Igen, persze, bár tegnap, amikor Pécsen játszottunk, mind a ketten érezhetően jobbak voltunk, pedig csak ötven emberből állt a közönség. Ma a közönség reakciója sokkal jobb volt, mint tegnap.

Az az igazság, hogy mindkettőnk szerint a magyar a leglelkesebb, legaktívabb közönség, amely előtt valaha is játszottunk.

DIRK: Igen, ez így van.

V: Szerintetek azért, mert ilyen sokan voltak, vagy mert ennyire lelkesek a magyar rajongók?

U: Nem tudom, igazán nem tudom. Persze, hogy ötezer ember reakciója különbözik ötvenétől, de azt hiszem, itt nem eről van szó. Azt tapasztaltuk, hogy a magyar közönség, leginkább itt, Budapesten, határozott, erős érzelmekkel, tehát kifejezetten emocionálisan reagál a zenékre, a dalokra.

V: Igen, az érzelmesség valóban a magyarok egyik jellemző sajátja.

U: Igen szerintem is...

V: Honnan jöttetek, Németország melyik részéről?

U: Én Düsseldorf-i vagyok.

D: Én Kastle-i, ez a város Németország szívében van, 200 km-re Frankfurtól, és 200 km-re Düsseldorf-tól.

V: Csak zenével foglalkoztok vagy mással is?

U: Csak zenével, bár én néha elvállalok egy-két pénzt hozó kisebb munkát is.

V: Hány évesek vagytok?

D: Én 27.

U: Én 35.

V: Harmincöt?!

U: Igen harmincöt.

V: Nem hittem volna. Mesélnétek nekünk a zenekarról? Mikor alakult, hogyan találkoztatok stb?

U: Kastle-be találkoztunk, ugyanis mind a ketten ott laktunk akkoriban. Én egy punk-zenekarban játszottam, Dirk egy másikban...

V: Ez mikor volt pontosan?

U: 86-ban, igen 86-ban. Ugy alakult, hogy együtt bérelhetünk egy lakást és elkezdtünk együtt zenélni. Nagyon izgalmas és klassz volt akkoriban ilyen új és kemény techno-zenét játszani. Én énekeltem és gitároztam, Dirk pedig szintetizátoron játszott.

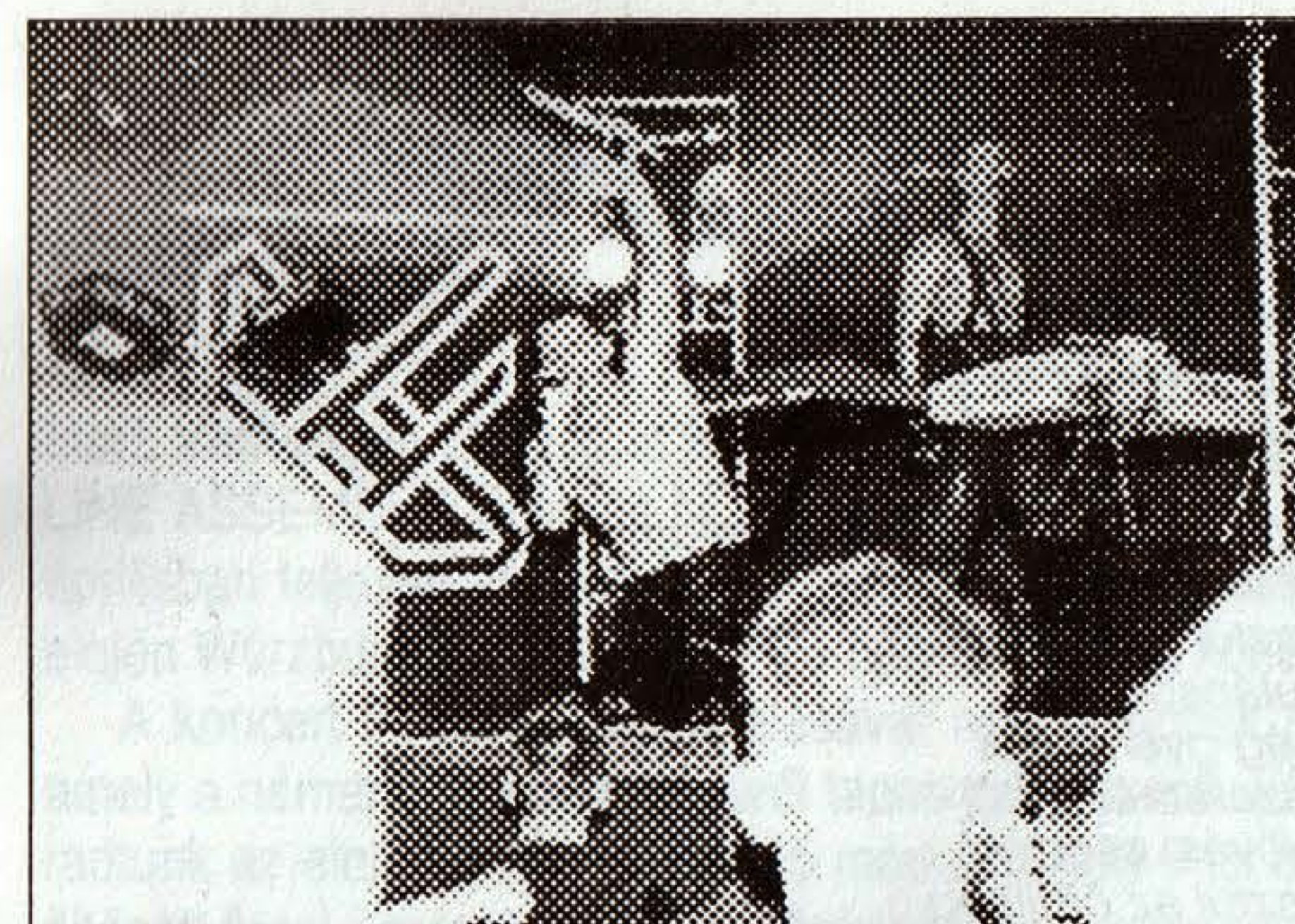
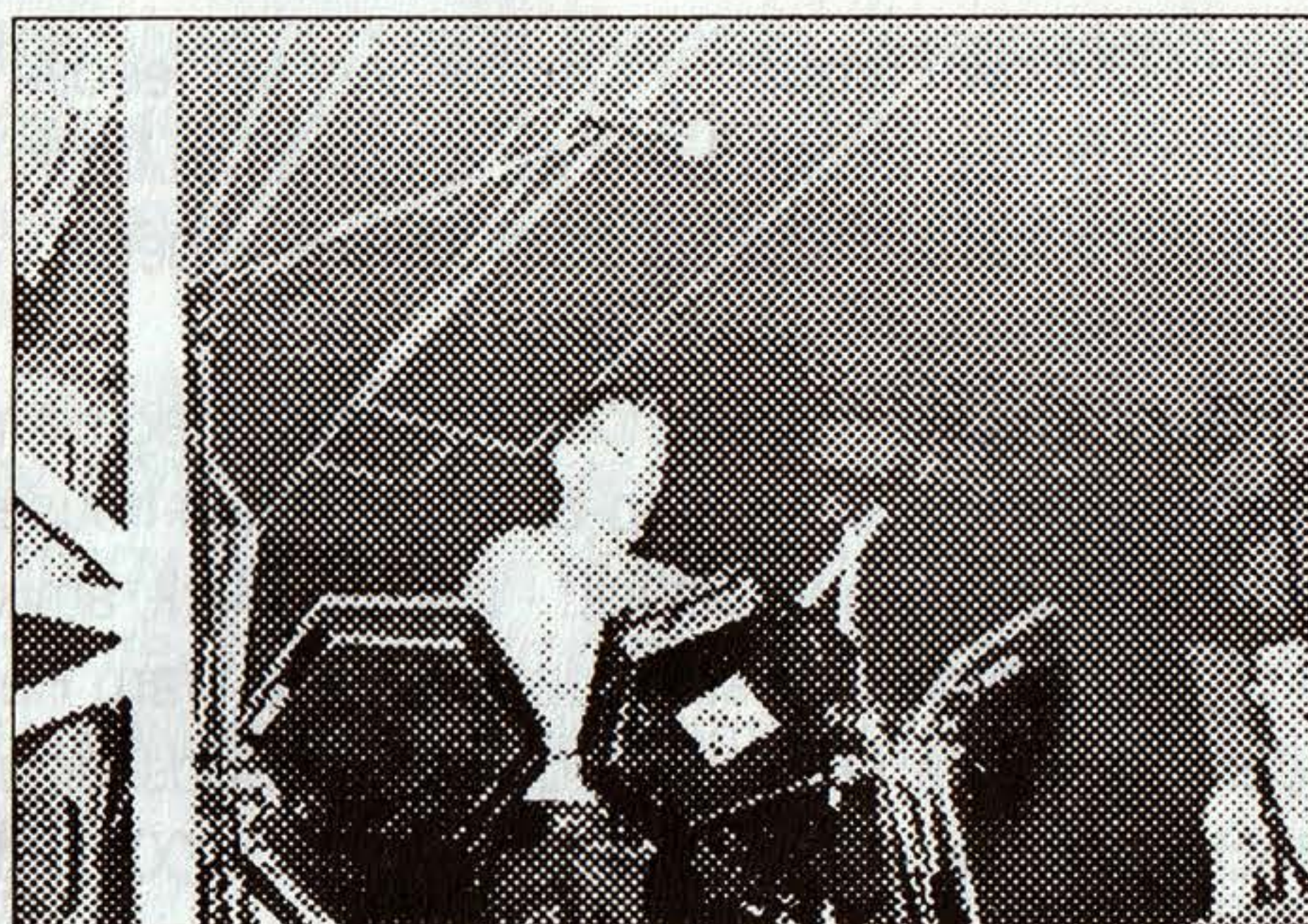
V: Tanultatok valaha is valamilyen hangszeren játszani, vagy az egész csak úgy jött jött magától?

U: Én autodidakta módon tanultam meg gitározni, Dirk viszont évekig tanult zongorázni.

D: Két és fél évig, öt szemeszteren át.

V: Főiskolán?

D: Igen, zeneművészeti főiskolán. Két és fél év

után viszont jött a szerződés, így abbahagytam a tanulmányaimat, mert fotosabb volt a zenekar és a zenélés.

V: Egészen pontosan mikor alakult a zenekar?

U: 1988 decemberében

V: És mikor jelent meg az első albumotok?

D: 1991-ben.

V: Milyen zenét hallgattatok akkoriban, kizárólag technot?

V: Nem, dehogyis, mindenfélét. Klasszikus, zenét, disco-t, jazz-t, mindent. DJ-ként is dolgoztunk néha, ilyenkor pedig ezt is, azt is feltesz az ember.

V: Az új dalok, amiket mostanában játszottok, sokkal keményebbek, sokkal határozottabb stílusuk

van. Mi késztetett a váltásra?

U: A mostani anyag egy komoly fejlődési folyamat eredménye. Kis helyi gitáros zenekarként kezdtük annak idején, és akkoriban ennek megfelelő kaliberű zenét is játszottunk. Nem voltak meg a szükséges technikai feltételeink: stúdió, rendes hangszerek stb. Ma már lemezfelvételeink vannak, szerződések, csak ezzel foglalkozunk, van időnk kidolgozni a nótákat egyenként és igényesen, ennyi a különbség. Szerintem nem keményebb, hanem kidolgozottabb és igényesebb amit csinálunk.

V: Ki írja a dalokat, csak ti ketten?

U: Igen, csak ketten csináljuk az egészet.

V: És hogyan készülnek a számok, először a zene és utána a szöveg vagy fordítva?

U: Ez minden esetben másként van, hol így, hol úgy.

V: És miből alakulnak ki? Van egy ötletetek és azt fejlesztgetitek tovább, esetleg hallásra megragad egy dallam és azt használjátok fel?

U: Ahogy mondd, éppen így csináljuk. Van egy ötletünk, vagy egy-két ütem, ami megragadott valami mást hallgatva és azt variáljuk, bővítjük ki egy teljesebb anyaggá, egy nótává. Szöveget írunk hozzá és megvan. Az alapoknál kezdjük és Dirk kiegészíti, kiszínezi őket, ő dolgozik többnyire a számok zenei melodikus részével.

V: Csak angolul szoktatok énekelni, vagy néha németül is?

U: Csak angolul.

V: Még Németországban is?

U: Igen.

V: A szövegek, a dalok szövegei általában miről szólnak?

U: Mindig másról. Az egyik háborúellenes, a másik kábítószer-ellenes, mindegyik másról szól. Pl. a RESIST, a SCREAM stb. teljesen más jellegű dalok. A különböző társadalmi és szociális problémák szülik őket, így természetesen másról és másról szólnak.

V: És a politika? Mit szóltok például a mostanában zajló Rostock-i eseményekhez? / Csak emlékeztek: neonáci felgyújtották ott élő törökök házáat, melynek több nő és gyerek áldozata is volt. Ezt követően súlyos összecsapások voltak a rendőrség és a török lakosság között, miközben Németország szerte óriási szélsőjobb-ellenes tüntetések zajlottak. - a szerk./

U: Ez szomorú. A legnagyobb baj az, hogy ezek a kopasz fiatalok egyáltalán nincsenek tisztában cselekedeteikkel és újból szégyent hoznak hazánkra.

V: A pénz fontos számotokra?

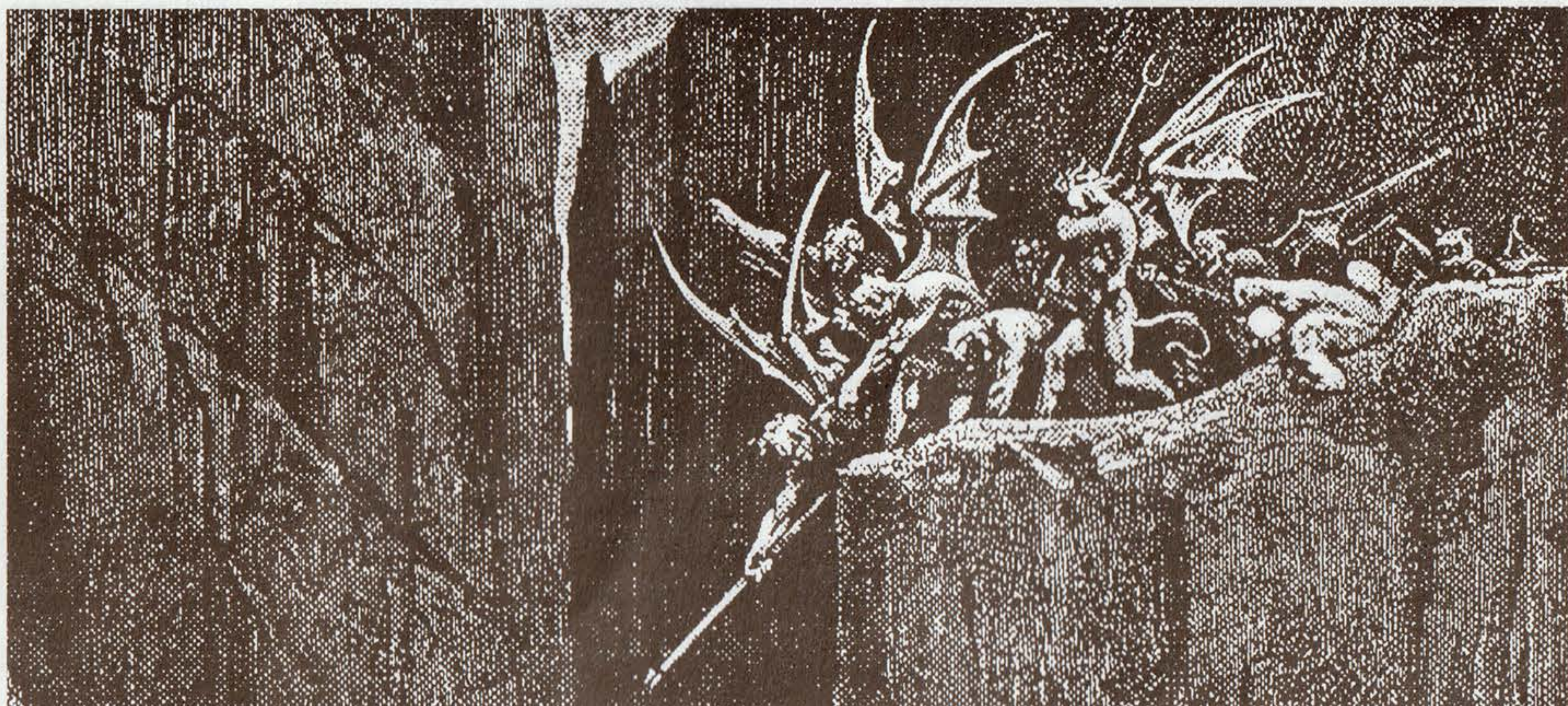
U: Nem, nem fontos. Ha fontos lenne, nem adtam volna fel olyan könnyen a jól fizető tanári állásomat. Számunkra a zene a legfontosabb. Mindennél fontosabb.

V: Ámen.

TILT! BROKEN D. N. A. /TÖRÖTT D.N.A/

Az elkorcsosult örökség gyermekei
 az evolúció balesete, kétlábú kozmikus baklövés
 remélem nem lesz "új kor", lehetne ez az utolsó
 a sártól az emberen keresztül az örültségig
 nincs javítás, nincs helyreállítás
 mióta a kozmikus sugarak megismerték az emberszabású majom
 gén-struktúráját, azóta az út világos, a cél közeli
 a sártól az emberen keresztül az örültségig
 emberfélék, mutánsok
 az elkorcsosult örökség gyermekei
 az evolúció balesete szeretnék lenni
 kétlábú kozmikus baklövés, csodás!
 a sártól az emberen keresztül az örültségig
 emberfélék, mutánsok, gén-vicc, rossz-vicc örökítsd át a törött D.N.A.-dat
 örökítsd át a megváltás napjának gyökerét
 a sártól az emberen keresztül az örültségig
 emberfélék, mutánsok, gén-vicc, rossz-vicc

TILT! GAME OVER /VÉGE A JÁTÉKNAK/

indíték, fájdalom, kontroll
 betegség, fájdalom, kontroll
 egy hősnek fájdalomban kell meghalnia
 vannak akik azt mondják Isten egy féreg
 talán igazuk van
 vannak akik azt a melákot akarják elnöknek
 talán rá kéne szavaznom
 vannak akik azt mondják ez az egész egy szappan-opera reklámok nélkül
 vannak akik azt mondják Isten egy féreg
 de talán én féregirtószer vagyok
 ne higgy az önkontroll illúziójában

próbáltam harcolni a szörny ellen
 most a szörny bennem van
 próbáltam elérni a csillagokat
 most a csillagok rám vadásznak
 próbáltam a látomásom szerint élni
 amíg az le nem győzte a szabad akaratomat
 próbáltam a célt elérni e mindig újra és újra kellett kezdeni
 Hagyj minket élni Szibéria hőségében!

(a szövegekért köszönet a Győrieknek)

KLINIK

1993. jun. 19, Würzburg

Marc Verhaegen 1990-ig, a KLINIK felbontásáig annak zeneszerzője volt. Ezt követően készített két lemezt a FRONT-LINE ASSEMBLY tagjaival NOISE UNIT néven, majd egy változatos, érdekes kísérletet X10 néven, aztán csönd. Idén áprilisban teljesen váratlanul egy új // KLINIK lemezzel /Contrast/ tért vissza. Ennek promóciós turnéján játszott a nyár elején Würzburgban. /Az egész Európára kiterjedő koncertsorozat ősszel volt./

A koncert helyének megtalálásával nem untatnék senkit, de mindenképpen szólnék a nagyfokú érdektelenségről, amely a német közönség részéről tapasztalható volt. Főképp ennek köszönhetjük - saját hibánkon kívül azt, hogy lemaradtunk az elejéről, így viszont 15 márka helyett 5-tel megúsztuk. A Labyrinth /így hívják a helyet/ előtt 60-70 feketébe öltözött fiatal ücsörgött, mitsem törődve azzal, hogy bent már játszik a KLINIK. Bent kb. ugyanennyien lehettek. A Labyrinth-ról csak annyit, hogy egyetlen általam megismert budapesti szórakozóhelyhez vagy clubhoz sem hasonlítható. Az első mellbevágó élmény az a hatalmas filmvászon, melyen gyomorforgató műtétek és koponyalékelések sokasága pergett. Mellette keverőpult, egy szinti és Marc Verhaegen állt. Kizárólag az új albumról játszott, sorra vette a számokat: Recognition, Contrast, Right Way, Humiliate, Patient... Egy két rajongó beindult, de mire belelendülhettek volna az egy-személyes KLINIK már el is tűnt. Hiába vártuk a ráadást. Akaratlanul is a DIVE koncert jutott eszembe, de nem érde-mes összehasonlítani a kettőt. Kicsit csalódott voltam, többet vártam Verhaegen-től. Az ezt követő események valame-lyest pótolnak; elkezdődött /folytatódott?/ a buli. Bár a hangsúly az EBM-en volt, nagyon sokféle zenét hallhattunk, a SKINNY PUPPY-tól a SISTERS OF MERCY-ig. A bárpult mellett lemezeket, CD-ket, pólókat, posztereket árultak, üres kézzel nem sokan mentek haza.

Végül is mindenképpen megérte eljönni. Sajnos éjfél után mennünk kellett, de emlékezetes este marad, az biztos.

Zsoldos István

Diszkográfia:

LP-Sabotage /1986/
 LP-Melting Close /1986/
 CD-Sabotage+Melting Close /1987/
 LP/CD-Plague /1987/
 LP-Face To Face /1988/
 12"-Fever-/1988/
 CD-Face To Face+Fever /1988/

7"-Insane Terror /1989/

12"-Fear /1989/

CD-The Klinik /1989/

LP/CD-Time / 1990/

12"-Black Leather /1990/

12"-Go Back /1990/ CD-Black Leather /4 db 12"/1990/

DCD-Klinik Box /1990/ CD-States /1991/

LP/CD-Contrast /1993/

THE KLINIK
SOMEONE SOMEWHERE
VALAKI VALAHOL

Lehajtom fejem
 Nem bírom a fényt
 Visszatükröződéseid
 Feketék és fehérek
 A sötétség egyetlen társam
 Rád gondolva
 Újra meg újra
 Ebben a világban
 Szétsodródunk
 Nincs hely
 Számodra és számomra
 Valaki valahol
 Valaki leszek
 Az éjszaka forróságában
 Valaki valahol
 Valaki leszek
 A sötétben növekedve

/fordítások Exner Balázs/

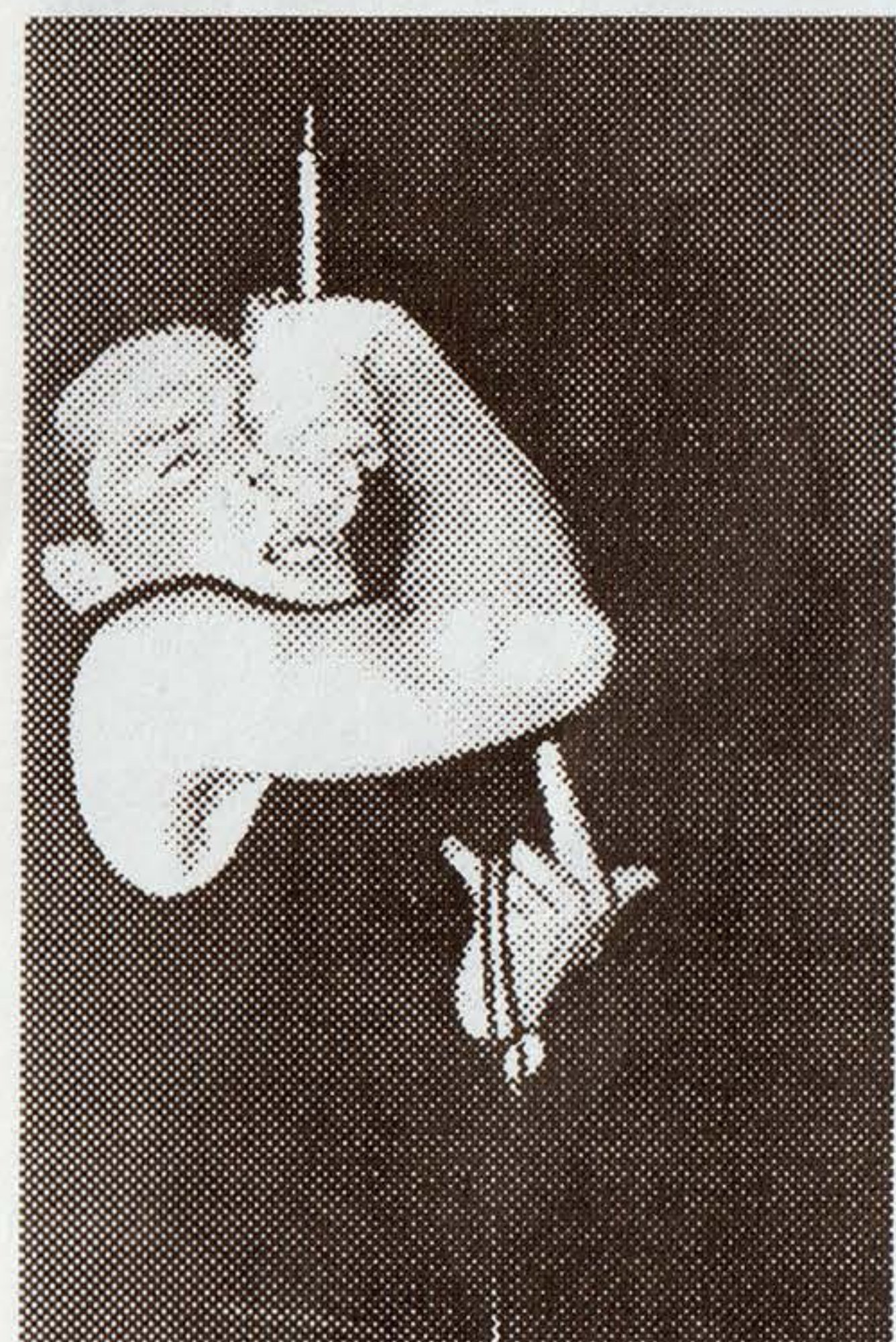
span 91

DIVE+INSEKT

1993, május 26, Orczy kert, tornacsarnok

Sajnos nem mondhatni, hogy kis haznánk a techno fellelője lenne, éveket kell várni egy-egy jelentősebb koncertre - így külön büszkeség, hogy a VIRUS a belga techno jelenleg két, talán legfontosabb zenekarát tudta elhozni.

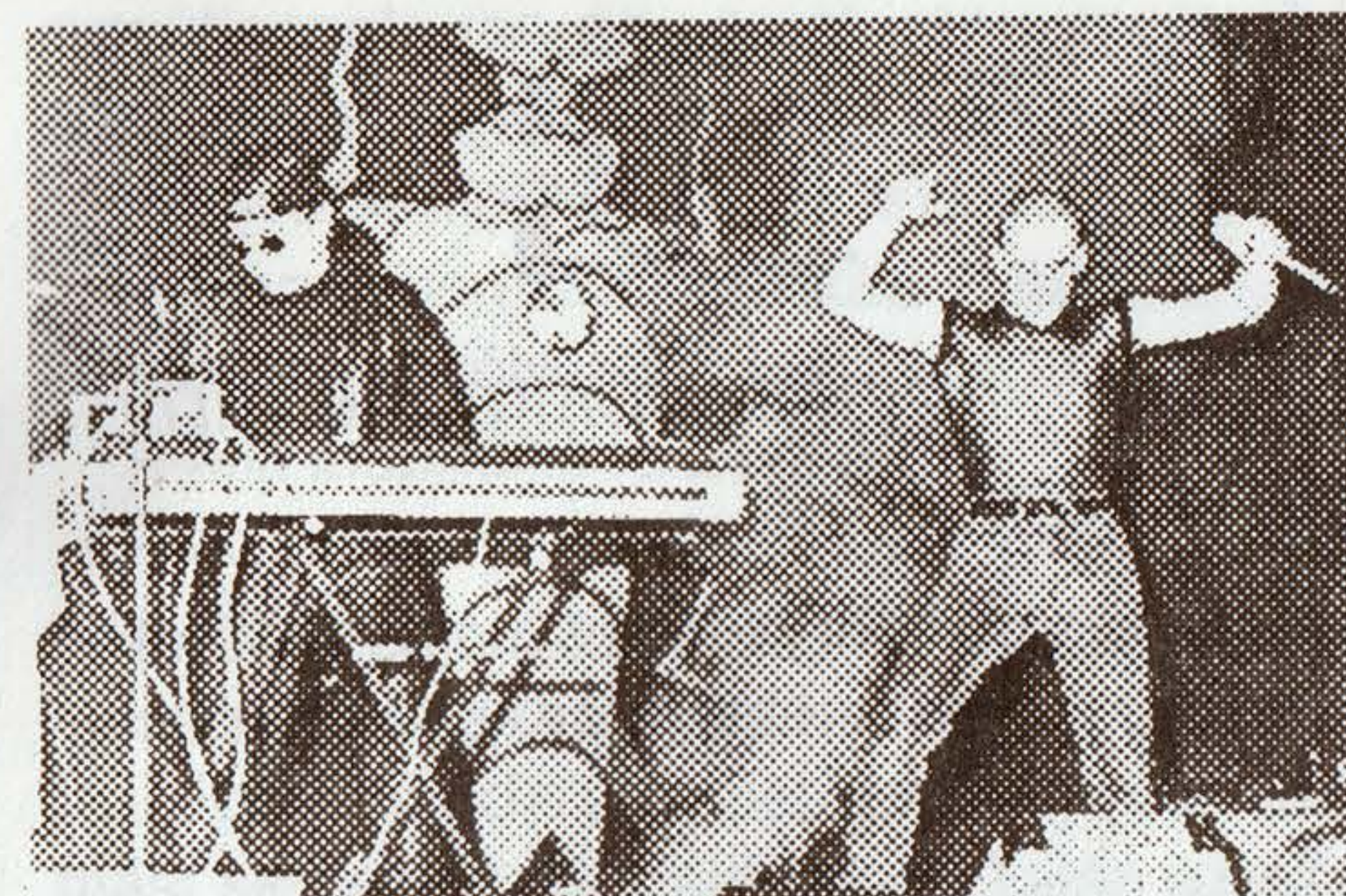
A vendégek felkért és elsőnek játszó Plasma Poolról itt és most nem azért nem szólunk hosszabban, mert nem tudnánk mit, hanem mert aki olvassa a VIRUS-t az úgyis tudja a véleményünket róluk. /Reméljük, hogy mire ez a cikk megjelenik, már minden olvasónknak a birtokában a kazettájuk a LIQUID LIMBS-ével együtt. Ha nem, sürgősen szerezzétek be!/
Másodikként az egyszemélyes DIVE lépett fel.

Zenéje egyszerű elemekből építkezik, a végsőkéig lecsupaszított, szinte ugyanazokból a hangokból áll, mégis változatos, előben pedig egyenesen sokkoló. A bevezető után egy HELLO BUDAPEST, aztán beindul és 30 percig nem engedi, hogy levegőt vegyél. Dirk Ivens egy pillanatra nem áll meg, az alapok DAT-ról szólnak, ének kellően torzítva, egy számban kézi hangosbeszélőbe énekel; noise - technoja a légkalapács erejével hat, keménysége mint a gyémánt. Világításnak csak stroboszkópot használ, aminek állandó villogása a totális depresszióba kerget. Megszokott programját még két számmal megtoldja: egyiket az öngyilkosságnak dedikálva, utána "csak" negyed órába telt, mire újra észre tér-

tünk. Dirk Ivens rövid, de annál kegyetlenebb műsorával bizonyította, hogy nagy egyénisége a jelen technójának is.

Az estet az INSEKT zárta. Róluk bevezetesként annyit, hogy STRESS című lemezüket The Edge /U2/ az egyik legnagyobbként és saját zenéjének fontos ihletőjeként jellemezte. A koncert előtt lelepleződött a színpad hátsó részében felállított díszlet: egy kb. 3 méteres rovar /ld. insekt angolul/, aminek torkában egy monitoron non-stop komputerfilm pergett örökletes sebességgel. Zenéjük a kemény EBM, a crossover és a hip-hop érdekes keveréke, persze koncerten az erő és a feszültség dominál. Mario Varewijk /ex-Vomito Negro/ az énekes rendkívül vibráló sze-

mélyiség, hol a mikrofon állványt pörgeti a feje felett, hol a hangfalak tetején ugrál, hol a felállított doblapokat veri teljes intenzitással, hol pedig egy lassú nótában a sötétben a döbbséget világítja meg erre alkalmas kézi fényszórókkal. Örölete az esetleg állva maradókat is megmozgatja. A zenekar másik tagja Eric Van Wanterghem /ex-KLINIK/ szolid profizmussal kezeli a billentyűket, vokálozik és pedállal /!/ gyújtja fel a berobbanó

gitárminták ritmusára a hatásos háttér reflektorokat, illetve az érdekes díszletvilágítást. Az INSEKT 40 percet játszott, ami egy ilyen sodró lendületű koncerten elég is, bár két ráadást is adtak.

Az előző VIRUS -beli költői kérdés helyett most elmondjuk -hétköznapi ide, hétköznapi oda a pesti közönség nagy szégyene /tisztelet a kevés kivételnek/, hogy teljes érdektelenséget mutatott a rendezvény iránt, holott fontos zenekarok fantasztikus produkciójáról maradt le.

KISSME.B.A.L.

U.i.: Azóta Eric kilépett az INSEKT-ből, ahogy a BLOCK 57 is feloszlott...

A cikk szerzői, úgyis mint a koncert szervezői szeretnének köszönetet mondani a LONDON STORE-nak, mert áldozatkész támogatásuk nélkül nem fogtunk volna bele a szervezésbe. Aki ott vásárol, az minket is támogat! Köszönet továbbá a Flagrum zenekarnak a lebonyolításban nyújtott segítségért.

INSEKT diszkográfia:

LP/CD-We Can't Trust The Insekt /1989/
12"/MCD-Control Your Fear...Now /1989/
LP/CD-Sterss /1990/
12"/MCD-Stressed /1991/
LP/CD-Dreamscape /1992/
CD-LIVE /1992/
LP/CD-In The Eye /1993/
12"/MCD-Dreams In Pockets /1993/

DIVE

"Ez a zene erőszakos és görcsös, primitív ritmusokkal néhány törzsi táncra emlékeztet."

Az alábbi beszélgetés Dirk Ivena-szel, a Klinik egykori énekesével május 26-án készült. Ez adta az alkalmat arra, hogy röviden kitörjünk erre a mára már kultuszenekar-rá vált együttesre is

– Mondanál valami a Klinik kezdeteiről?

– Pályafutásunk úgy kezdődött, hogy 3 zenekar fellépett Norvégiában és utána felkérték őket előbb egy válogatáskazetta, majd egy lemez kiadására. Ezután mi a nevünket Klinikre változtattuk. A legelején a Klinik 4 tagú volt. A Sabotage elkészítése után Eric /most Insekt/ kiszállt, meg azelőtt a bizonyos válogatáslemez után is otthagyt minket valaki és így aztán ketten maradtunk. Ezt követően szerződünk le az Antler Recordshoz. Első lemezünk gyorsan elkelt, mert akkoriban Belgiumban éppen népszerűsödött az elektronikus zene. Front 242, á:GRUMH, Neon Judgement - mi is befértünk ide. Az Antlernél 4-5 lemezünk jelent meg.

– Hogyan dolgoztatok?

– Marc mindig elküldte hozzám a zenét egy kétsávós szalagon én meg ráénekeltem még egy sávot. Aztán ezt kevertük és kiadtuk. A borítót is magunk csináltuk.

– Meglepő, hogy egy sok lemezes, népszerű zenekar ilyen módon készítette lemezeit.

– A Klinik-ben soha semmilyen együttműködés nem volt. Kazettákat küldözgettünk egymásnak és általában csak koncerteken találkoztunk. Három éve oszlottunk fel, akkor volt az utolsó koncertünk. Azok a rajongók, akik most 17 évesek, nem igazán tudhatják mi is igazán az a Klinik.

– Milyen zenéket hallgatsz? Milyenek inspirálnak?

– A legkülönbébb zenéket szeretem: gitárzene vagy elektronikus - mindent meghallgatok. Szükség van a különböző befolyásokra, hatásokra. A zene, amit csinálok nagyon kemény. Nem vagyok tanult zenész, és azt hiszem élőben jobb a kemény hangzás.

– Milyen a kapcsolatot a többi belga techno zenekarral?

– A Front-tal semmilyen, mert ők Brüsszeliek, franciául beszélnek, míg én flamandul. Meg van a telefonszámuk, de nem szoktam felhívni őket. A Split Second tagjai jó barátaim, egyébként ők írták az új Front lemez szövegeit /!/. Úgy néz ki, hogy újra összeállnak.

– Hogy látod a mostani elektronikus zenéket és a fejlődés lehetőségeit?

– A jelenlegi techno zene egyre inkább a táncosabb acid vonal felé halad. Ez lehet jó is, mint pl. a Test Department esetében, de sokan eléggé ötletlenül használják a komputerek lehetőségeit. Például a Frontline Assembly csinál ilyen projectet, az Inter-mixet. Nekem személy szerint az első lemezük még tetszett, de a második már nem. Ha én lennék a FLA helyében, nem adnék ki zenét 5 különböző név alatt, inkább egybe pakolnám az összes hatást és ötletet.

– Miért vagy egyedül a zenekarban és honnan jött a Block 57 ötlete?

– Nem könnyű másokkal együttműködni. Mindenkinek saját ötletei vannak, minden

együttesnek van egy saját irányvonala. A Vomito Negro-val például jól ismerjük egymást régóta. Így jött az ötlet együttműködéshez.

– Mivel foglalkozol amikor nem zenélsz?

– Régebben dokkmunkás voltam, de a múltkori balesetem óta fémlapok vannak a lábamban. Azóta a KK lemezcégnél dolgozom.

– Mik inspirálják a Dive témáit?

– Az embernek írnia kell valamiről. A tévében mást sem látok, csak erőszakot, tehát az erőszak az egyik fő téma. De ugyanígy egy könyv is inspirálhat.

– Sok rajongói levelet kapsz?

– Igen. Minden levelet személyesen próbálok megválaszolni. A turné előtt 4 napig mást se csináltam, csak írtam. Talán ez az, ami lelket önt az emberbe.

– Érdekesek a lemezbörítőd. Ki készíti őket?

– A borítókon Francoise Durivier festményei szerepenek. Ő most elégeti a képeit, el akarja az összeset pusztítani. Nekem viszont nagyon tetszenek és szeretném őket megmenteni az utókornak. /A nyáron megjelent egy Dive könyv Images címmel, amelyben minden egyes számhoz illusztrációként egy festmény szolgál. - a szerk./

– Mik a terveid a jövőben?

– Ősszel jelenik meg az új Dive CD. A zene kicsit változni fog, azért ennyire már nem lesz kemény. Remélem tetszeni fog.

John Lennin

DIVE diszkográfia:

12"/CD-First Album /1991/

MCD-Broken Meat /1992/

MCD-Live Action /1992/

MCD-Images /könyvvel-1993/

CD-Concrete Jungle /1993/

KLINIK diszkográfia:

LP-Sabotage /1986/

LP-Melting Close /1986/

CD-Sabotage+Melting Close /1987/

LP/CD-Plague /1987/

LP-Face To Face /1988/

12"-Ferver-/1988/

CD-Face To Face+Fever /1988/

7"-Insane Terror /1989/

12" Fear /1989/

CD-The Klinik /1989/

LP/CD-Time / 1990/

12"-Black Leather /1990/

12"-Go Back /1990/

CD-Black Leather /4 db 12"//1990/

DCD-Klinik Box /1990/ CD-States /1991/

LP/CD-Contrast /1993/

MERCY

Irgalom

**Szentséges Isten
szentséges és halhatatlan
könyörülj rajtunk
könyörülj rajtunk**

**Had mossa le eső könnyeink
had szabadítsa meg a víz
lelkünk a bűntől
ne engedd a gonoszt a szívedbe
otthonra lel ott
Szentséges Isten
szentséges és erős
szentséges és halhatatlan
könyörülj rajtunk
könyörülj rajtunk**

00:00:02:42

FRONT 242

WHAT IS THERE TO STAND FOR? / CRAPAGEA

FRONT 242 szubjektív okokból is a világ egyik legnagyobb technozenekara /zeneiségének, filozófiájának és ideológiájának komplexitása páratlan/, itt és most azonban objektív okokra hivatkoznék: aTyranny For You lemezbólet nem nevezhetünk kommesznek - nagyságrenddel többet adtak el világszerte, mint az őket követő legnépszerűbb zenekarok.

IT'S A WILD DREAM TO EXORCISE THE BEAST INSIDE / WASTE

"A világ drasztikusan megváltozott a Tyranny album óta, és a zenekar tagjai követték azt. Valami újat, frisset akartunk." Új lemezük megjelenése május 10-re tolódott, az együttes történetében először harmadik helyen kezdve az angol independent listán. Az albumot megelőző kislemezt /RELIGION/ a PRODIGY és az ORB mixelte újra egy 40 perces maxira, melyet a New Musical Express a hét single-jének választott. Milyen az új lemez? Egy fúziója az elektronikus generált zenének élő, nyers gitárokkal és akusztikus trauma-dobokkal. Érdes, éles hangzás, hol feszes, hol tördelt rave ritmusok, kemény basszus, de a háttérben lágy, úszó szönyegek, torzított ének. Teljesen szokatlan tereket és hangsúlyokat adó keverés, köszönhetően Andy Wallace-nak /NIRVANA, SONYC YOUTH/. A megszokott speech-ek használhatatlanná váltak, helyüket szavak foglalták el.

SCREAM-FIGHT NOT TO SCREAM / SKIN

Június 15 és augusztus 10 között a meghívásnak köszönhetően részt vesznek további négy zenekar társaságában a harmadik Lollapaoza turnén Amerikában, 36 kocertet adva. /Ezen a nyári fesztiválturnén korábban a NINE INCH NALLS és MINISTRY képviselte a műfajt./

TWENTY FALLEN ANGELS HEADING FOR SALVATION... / MOTION

Augusztus 23-án jelenik meg - sokak meglepetésére - a második album: EVIL OFF. Tisztább, kísérletezőbb, néhol visszafogottabb, időnként keményebb, a merész kreativitás azonban folytatódik: újabb, alig ismert zenekarokat vonnak be a munkába; a női kórusok és ének Erantól és Kristintől /HEX/ származnak. Így a CPUSHED perverzija az egyetlen, ami tartósan felkerül a német listákra. Jelzi a második anyag

00:00:02:42

erősségét, hogy ezidáig hard techno lemez még nem kapott nyolcast a NME kritikusától. Erről az ANIMAL-ANGEL került az új, 60 perces maxira, amit a KMFDM kevert.

WHEN WILL I EVER BE FACE TO FACE WITH THE DEVIL IN ME RELIGION

"A két új lemez a zűrzavarból, káoszából és zajból született. Az idő szintézisei. Megmutatják a radikális újítás és attitűd alapköveit, melyek továbbra is jelen vannak a FRONT 242 zenéjében."

THERE'S NO RETURNING, THERE'S NO ETERNING / STRATOSCAPE

A totalitárius rendszerek - melyek közel tíz éven át szolgáltattak témát - megsemmisülésével az új hanghoz, a negatív utópia helyett új megközelítés sürgősségeteltetett a szöveget illetően. Az ördög zuhanó angyal képében, aberrált szexualitás, állati ösztönök, az őrjöngés halálos szétrobbanása, kegyetlen feltörő belső feszítő erők, szembesülés a saját bűntudattal, de mindenek előtt kétségbeesett küzdelem a gonosszal. Az ezt kifejező impresszív borítókat Daniel B. készítette.

WHERE'S YOUR NEED TO MAKE A STAND TO FIND THA LIGHT/HYMN

Ősszel a "hangterroristák" megkezdtek az európai tuné első felét, ahol az előzenekar szerepét a MOBY kapta. Indításnak rögtön törölték a meghirdetett öt angliai koncertet, így a start október 12, Ludwisburg. Bár a VIRUS meghívást kapott a müncheni koncertre, sajnos nem tudtunk ott lenni. Ez már csak azért is kár, mert a zenekart évek óta erős koncertezőként tartják nyilván a nyugati sajtóban. A show egyszerűbb, mint az előző, akkor lézer, a JELEK vetített háttérként, most szépen tervezett világítás, hátul a RELIGION borítója lóg óriásban. A színpadon John Dubs /spill/ dobokon segíti az eredeti tagokat, akik a közvetlenebb kapcsolat érdekében levették a fekete pilóta ruhákat és napszemüveget. November 10-én, Londonban kárpótolandó az angol közönséget - egy koncertet tartanak a Brixton Academy ötezes színháztermében. Itt vendég az egyre népszerűbb angol acid-punk duó, a SHEEP ON DRUGS.

POWER ON THE SURFACE, PULSING IN THE LESS SPACE / FUEL

Szerintünk 1993-ban a FUCK UP EVILL és az EVILL OFF az év lemezei, egyszerűen megunhatatlanok. Megalázó lehetett a tucatzenekarok tagjainak hallani ezt az új minőséget. "Lehet, hogy nem lesz több FRONT 242 lemez. Mi megteremtettük azEBM-et, és most megöltük azt."

WHEN YOU SAY DIVE; THEY'RE ALL ON THEIR KNESS / MELT

B.A.L. az idézetek Daniel B.-től valók /köszönet Francoise-nak/

BIRMINGHAM

1993. IX. 25. PECSA

VIRUS: Magyarországon nem sokat tudunk egyelőre a zenekarról. Mondanátok bővebben valamit magatokról?

KIM: Mi MICHAEL-lel 17-18 éves korunktól kezdve barátok vagyunk. a 70-es évek végén egy punk együttesben játszottunk, ami feloszlott. A BIRMINGHAM 6-et 91-ben kezdtük. Studióban mindent közösen csinálunk, koncerten MICHAEL billentyűzik, én énekelek.

Időközben felnőtünk, több együttesben játszottunk, mindent magunk csináltunk és ilyenkor sokat számít, hogy egyszerűbb megírni a basszust, a dobos, így megvolt az ok, hogy technora váltsunk. A technika megkönnyíti, hogy halld a végső eredményt, amikor egy új hangzást kreálsz. Ez az egyik fő érv a techno mellett.

VIRUS: Mik voltak a legfőbb hatások a technoból? Milyen bandákat hallgattok?

KIM: L. Strip, KMFD, FRONT 242, Thrill Kill Kult, ilyesmi.

VIRUS: Nálunk igazából az IZRAEL ismert maxitok ismert. Van egyéb kiadványotok is?

KIM: 1-2 héten belül megjelenik az új 6 számos maxi, és nagylemez is lesz október-november körül.

VIRUS: Ugy tudom, a maxi producere Claus Larsen volt. Hogy találkoztatok, korábban is ismertétek?

KIM: Küldtünk neki egy demót, amire pozitívan reagált és továbbküldte Tallának, akinek szintén tetszett, de közben volt már egy szerződésünk egy dán kiadóval, a SLOP PAIL-lel, s érdeklődött a KK Records /Belgium/, a KM és a BOY Records /Németország/ is. Claus Larsen tavaly meghívott európai turnéjára előzenekarnak, de mi pont stúdióban voltunk, így nem tudtunk elmenni. Azóta egyébként rendszeresen beszélünk.

VIRUS: A feltörekvő dán technot olyan nevek fémjelzik, mint a Leather Strip, a Sloppy Wrenchbody, vagy a Psychopomps. Mondanál valamit a dán techno színtérről? Könnyű például lemezhez jutni vagy koncertezni?

KIM: Az összes kiadó független kis cég. Nem sok pénzt tudnak a kiadványaikba fektetni. Van vidéken néhány klub, sőt Koppenhágában is egy, amit ráadásul az állam támogat. Így olcsóbban jön ki a belépő.

MICHAEL: Ugyanúgy, mint máshol, Dániában is két részre osztható a techno. Az egyik a kommersz house, dance stb. És van az elektrooldal: SW, L.STRIP, Psychopomps. Szóval a techno-szintér nagyon nagy, az elektro pedig kicsi.

KIM: De elég nagy a kiadónak ahhoz, hogy életben maradjanak. Kevés pénzből ki lehet hozni egy kiadványt, az együttesek tulajdonképpen mindent otthon csinálnak, csak a legvégén mennek stúdióba. Végül is könnyű kiadni valamit és koncertezni.

VIRUS: Koppenhágában, vagy mindenütt?

KIM: Nem, nem. Főleg Koppenhágában.

VIRUS: Nyáron jártam ott és a lemezboltokban nem nagyon láttam a fent említett zenekarok kiadványait.

KIM: Speciális lemezboltokba kell menni, a nagy hálózatok nem forgalmaznak ilyen zenét, mert zajos.

MICHAEL: Csak Techotronicot, meg 2 Unlimitedet árulnak.

KIM: De a szakboltokban mindent megtalálsz.

MICHAEL: A legjobb a Play It Again Sam! Akárcsak Belgiumban. Minden megvan nekik.

VIRUS: Korábban volt már turnéok vagy koncertetek külföldön?

KIM: Nos, egyszer már játszottunk Németországban, ez most a második fellépésünk Dánián kívül. Először nem játszottunk élőben, kíváncsiak voltunk a demóink viselkedésére, de aztán pozitív reakciók jöttek, s elkezdtünk koncertezni.

VIRUS: Mennyi az élő és az előre felvett anyag aránya?

MICHAEL: Attól függ, hol lépünk fel. Ahol csak vendégek vagyunk 15 percre az egész kazettáról megy, míg ha koncertünk van, akkor igyekszünk minél többet élőben adni. Ahhoz, hogy mindent tökéletesen élőben adjunk, szükségünk lenne egy számítógépre és harddiskre. A harddisk nagyon drága Dániába, így az EMAX sampler-ét használjuk, de így is 2 perc szünetet kellene tartani minden szám előtt. Nem hiszem, hogy sokan akarnának ennyit várni.

VIRUS: Először az alapokat írjátok meg?

KIM: Néha a sequence van meg előbb, de előfordul, hogy leülünk és még nem tudjuk mi lesz a vége. Azt hiszem, az különböztet meg minket más zenészekről, hogy mi hagyományos hangszereken nevelkedtünk, tudunk gitározni, vagy éppen basszusgitáron játszani. Sok fiatal dán zenész főleg a DJ-k oda-jönnek hozzánk, és mondják, hogy lehet látni a számok felépítéséből, hogy hagyományos zenészek voltunk.

MICHAEL: Tudod mostanában sok olyan fiatal dán banda van, akik egy Amiga sampleren nőttek fel, és így másképp gondolkoznak.

VIRUS: Ennyit a zenei részről. Mennyire fontosak számotokra a szöveg.

KIM: Nagyon. A birmingham 6 hat ír ember, akik Birminghamban éltek és az IRA-val való kapcsolatuk miatt életfogytiglanra ítélték őket. 17 év múlva a kormány rájött, hogy tévedett, és szabadon engedték őket, de még bocsánatot sem kértek tőlük. Szóval mégmost is bűnösök mindenki szemében. Minden szövegünk az agyunkból jön és nem egy vázlatból. Azt szeretnénk megmutatni, hogy még mindig mennyi tévedés van, a demokratikus államokban is.

VIRUS: A színpadon láttam a jeleket. Mit szimbolizálnak?

MICHAEL: A dalainkat. Amikor kiadtunk egy lemezt, minden számhoz kerestünk egy jelet. Így került a B6-hez a hatos, a drog-függőséghez /Sweet 17/ az injekciós tű, a Kennedy-gyilkossághoz /Assassinate/ a célkereszt.

KIM: Ebben különbözünk másoktól, mert nem mindenki tudja pontosan, hogy mit is akar mondani. Így könnyebb rossz címkét rájuk ragasztani. Megpróbálunk szemben állni a fasizmussal, a rasszizmussal, mert túl sok ember kiabál olyasmit, amit ő maga sem hisz el.

MICHAEL: Sokan rasszistának neveztek, mert megittuk az ISRAEL-t. De ez nem a zsidók ellen van hanem egy kritika a zsidó államról. Mert letapossák a palesztinokat ugyanúgy, ahogyan őket taposták le a második világháborúban. Áldozatok voltak, üldözöttek lettek.

VIRUS: Profi zenészek vagytok, vagy dolgoztok is?

KIM: Dániában nem lehet megélni techno-zenészként. Az egyetlen aki megteheti a Leather Strip, azt hiszem. Ez nem hobbink, hanem életünk második fele. Az egyik oldal termeli a pénzt...

MICHAEL: ...a másik meg elkölti. Majdnem annyit dolgozunk a zenén, mint az életben. Szeretnénk profik lenni, de Dániában kevesen élel a zenéből. És ők sem techno-zenészek.

VIRUS: Hallhatnánk az új lemezeket?

MICHAEL: A most megjelenő 12"-en 4 szám lesz, a MCD-n 6. Dance-remixket fog tartalmazni, amiket csak a saját szórakoztatásunkra csináltunk, de a kiadónak tetszett és közzé teszik. A nagylemez inkább ipariális számokat fog tartalmazni, sok gitár mintával.

VIRUS: És a lemez után turné?

KIM: Hát, Dánián kívül nehéz koncertezni, ha nincs egy igazi slágered. Először Svédországban fogunk játszani, aztán majd ott eldöntjük, mi legyen.

VIRUS: Végül, milyen érzés egy DM fan klubban játszani?

KIM: Furcsa, de örülök, hogy itt léphettünk fel, mert soha nem gondoltam volna, hogy valaha fogok Magyarországon játszani.

B.A.L., KISSME
/köszönet Fekete Istvánnak/

VOMITO NEGRO

A zenei együttműködés GIN DEVO és GUY VAN MIEGHEM 1983-ra, Antwerpenbe nyúlik vissza és az elmúlt néhány évben olyan elnevezéseket alapoztak meg maguknak, mint a megrendíthetetlen "hallás" építészek egyesítve erőt indulattal, révületet víziókkal.

Vomito Negro a latin "fekete hányás" megfelelője, egy tünet, amely a sárga láz kór végső állapotában keletkezik, mikor a páciens kiakadja gennyes belsőt és végül meghal. Hátborzongató? Egy lehetséges magyarázat a duó érdeklődésére az egészségtelen emberi kondíció sötétebb oldalában, valójában azonban ezt ahogy mi ismerjük az élet /és természetesen halál/ megértése és vágy a vele való meg-birkózásra táplálja. Van Mieghem és De-

vo témáit zord gúnnal és metsző személyes csavarással kezeli a felszín alatt utat adva a megváltás, indulat és megtisztulás üzenetének.

Kezdetől fogva a hajlékonyság a duó legfőbb tulajdonsága. Soha nem elégedettek egy biztos formulával: zenei szemléletük elsősorban az európai kora "80-as évek ipari tradícióin alapszik, a különböző szempontokat tovább víve minden lemezen. Az albumokon keresztül elmerülve történetükben meghallható a fejlődés a Vomito Negro Változatos zenei hangmezején. Impresszív, szintetizált pszichodramáik a táncolhatótól az elmélyültig, az ipartól és lebegőtől az ének-uraltig és a brutálisig érnek. Zenéjük teljesen elválasztja őket minden korábbi előre kialakított kategóriától: kiemelkedően tisztítja és vágja meg az olyan fogalmakat, mint az Electro Wave vagy Elektronikus Body Music.

Szövegeik is hasonlóképpen egyediek; korábban egy lehetséges III. világháború és az utáni életlehetőségek, szociális konfliktusok problémái foglalkoztatták őket, eddigi utolsó lemezükön túllépve ezen a globális politika, Földünk állapota és az emberi magatartáson keresztül annak természeti környezete került homlokterükbe, egy új dimenziót nyitva repertoárjuknak.

"Nem érdekel a politika! A lényeg, hogy az ember harmóniában éljen a természettel és embertársaival."

A május 26-i DIVE/INSEKT koncer előtt alkalmam volt beszélgetni a két zenekar technikusával, aki, bár sokan összekeverék Nick Cave-vel, nem volt más, mint a VOMITO NEGRO "fele", Gin Devo. A rövid beszélgetés nem technikai részleteket tartalmazó pillanatait ezúton tárom a szíves olvasó közönség elé, amely a jegyzetelés következtében monológ lett.

Gin régóta jó barátságban van a két banda tagjaival, ezért - meg tapasztalatainak köszönhetően - keveri ő az élő és playback részeket. „Örülünk a nagy számú közönségnek. Egyre népszerűbbé válik ez a zene. Most is Olaszországból jöttünk, a későbbiekben meg az USA nyugati parján fogunk koncertezni - én egyenlőre csak mint technikus."

"GUY balesetét követően a VOMITO NEGRO korántsem hagy fel az élő koncertekkel, mindössze egy harmadik taggal erősítjük meg magunkat. Guy keze nem gyógyult meg még egészen, nem erőltetheti meg magát a dobolással." /A tavalyi európai turnéjukról I hazafelé, Antwerpen előtt 100 km-rel szerencsétlen autóbalesetet szenvedtek, melynek következtében Guy súlyosan megsérült és azóta is 6 db fémcsavar van jobb karjában. - a szerk./

A kezdetekről: "12 éves koromban kaptam egy spanyol Siel szintit, de zenélésre komolyan még nem gondoltam. Aztán sokkal később, amikor Guy a börtönből szabadult // - évekig heroinnal élt - úgy gondoltam sürgőse van valamire, amivel foglalkozhat. Akkoriban kezdődött Belgiumban ez az EBM dolog, és mi is befutottunk."

"Ma már a zenélésből élünk, de ez nem jelenti azt, hogynem 100%-ig azt csinálnánk, amit mi akarunk. Lemezezcéget is azért csináltunk, mert az Antler Records szabadabb kezét ad."

"Tudjuk, hogy a Wake Up kicsit furcsa, szokatlan a rajongóink számára. De mi mindig meg akarunk újulni. Nem hagyjuk magunkat beskatulyázni. Kicsit témáink is megváltoztak, bár erről Guy többet tudna mondani. Nagyon foglalkoztat minket a környezetvédelem, az ember."

"Végül az érdeklődőknek elmondanám, hogy a Minus Habenslemezkidánál nemsokára megjelenik a FULL DYNAMIC RANGE project anyaga. Ezt a VOMITO két tagja, a TRANSFORM és a "MINISTER OF NOISE alkotja. Kicsit nyugisabb, lebegős zene."

"A VOMITO NEGRO szívesen lépne fel egyszer Budapesten. a beszélgetést akkor folytathatjuk."

/szöveg B.A.L., riport John Lennin.

Képekért köszönet Gyurinak/

Diszkográfia:

EP-VOMITO NEGRO /1985/
4MC+LEP-VOMITO NEGRO BOXX /1987/
EP-STAY ALIVE /1988/EP-DARE /1988/
CD-STAY ALIVE+DARE /1989/
LP/CD-SHOCK /1989/
12"/MCD-SAVE THE WORD /1989/
LP/CD-HUMAN /1990/
LP/CD-THE NEW DRUG /1991/
CD-VOMITO NEGRO COMPILLATION /1992/
LP/CD-WAKE UP /1992/

1992

CLOCK DVA

1993 október 21, Pe-Csa

SPACE – TÉR
LIGHT – FÉNY
LIFE – ÉLET
TIME – IDŐ
ETERNITY – VÉGTELEN

Ezt is megértük; a 80-as évek végének 90-es évek első felének két-ség kívül legnagyobb hatású "techno" zenekara - kérésükre - eljött hozzánk. A CLOCK DVA olyan forradalmian sikerült az elmúlt évtized végére teljesen ötlettelenné, unalmassá váló és így elsívárosodó gép-zenét kristálytisztá, egyszerre hideg, fagyos és meleg hangzásával megújítania, ahogy az a Kraftwerk tette a 70-es években, a hippi kultúra virágzásának kellős közepén.

A CLOCK DVA új lemeze ismét koncept album, mely tematikailag-két részre osztható; az első továbbra is a tudomány útján halad, de eltávolodva a mesterséges intelligencia, az idegi hálózatok világától kilépnek a kibernetikus térből, hogy a világúrt válasszák szemlélődésük közegéül. Kódolt üzenetek, végtelen kékség, sötét árnyak, Napkitörés, csillagpor, kozmikus kód, ismeretlen égitestek, "new frontiéres", Armstrong eredeti hangjával. A leki élet színterei? Másik része individuum központú: külső és belső hangok, születés, élet, halál, lélek, és annak vándorlása, öröklét. A két, látszólag különböző téma közé a fenti idézet feszíti ki a törekény egyensúlyt. Apró JELeK volnánk az Universum egén?!

A koncerten a SIGN albumot halhattuk, néhány régebbi dal a ráadásban /The Hacker, NYC Overload/. A koncepció gyakorlatilag egyezik a tavalyi turnén látottakkal /ld. VIRUS/2/: mozgás, fény nincs, van leírhatatlan animációs film háttérként, egyszerre három vetítőképnyőre. /Felemelő volt látni Stanley Kubrick 25 éve készült és azóta kultusszá vált 2001. Űrodisszea, valamint David Lynch Dűne című filmjeinek részleteit./ Adi Newton megvált eddigi segítőitől - Dean Dennis játéka hiányzik is a basszusszekcióból - és két új taggal próbálja meg a tudományt szintetikus hangokra, ritmusokra átültetni és megmutatni azt a fogékony érdeklődőknek.

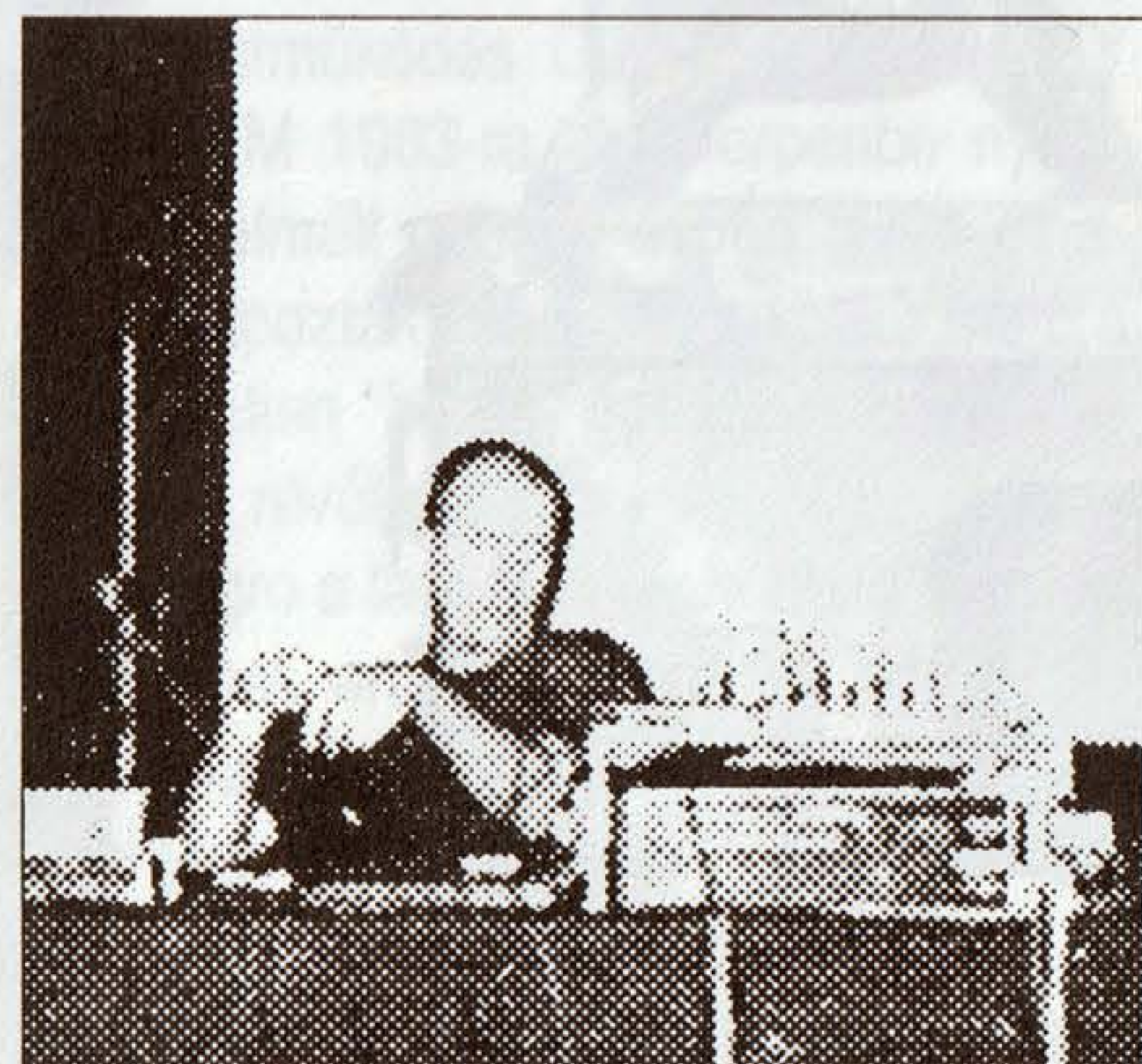
DIGITAL MURDER PROGRAMMED BY MATHEMATICAL TERRORISTS!!!

B.A.L.

Diszkográfia:
White Souls In Black Suits-LP/CD
Advantage-LP/CD
Thrist-LP/CD
Buried Dreams-LP/CD
The Act-12"/MCD
The Hacker-12"/MCD
Sound Mirror-12"/MCD
4 Hours-12"/MCD
Transitional Voices /live/-LP/CD
Man-Amplified-LP/CD

Final Program-12"/MCD
Bitsream-12"/MCD
Digital Sound Tracks-LP/CD
Sign-LP/CD
VRT-12"/MCD

Ui: Sajnos a koncert után Adi Newtonnal készült beszélgetés során ő sértően, időnként megalázóan szólt munkatársunkhoz, így az ott elhangzottakat nem adjuk közre.

SPK

/Gary Levermore, A Third Mind Rec. fónöke által összeállított 10 legfontosabb lemez listáján-a Front, S.P., FLA., KW mellett-az SPK az egyetlen, amely kétszer is szerepel.-a szerk./

"A stratégia nem dialektikus szabadság kontra ellenőrzés, tudattalan kontra tudatos, sexuális kontra erkölcsös. A stratégia katasztrófikus miután a helyzetet" a korlátig kitolja. A stratégia szimbólikus miután a rendszer saját tűrhetetlen jeleit használja fel ellene. A stratégia névtelen a kategorizálhatóság visszautasítása. Mi vagyunk a norma. Mi vagyunk a homály. "/SPK 1883/" Ezen szavak Graeme Revell-től, az ausztrál SPK megalakítójától és fő ideológusától származnak. A SPK a 70-es évek óta létezik. Ez az évtized, mikor már nyilvánvalóvá vált, hogy az ipari társadalom a másik globális alternatíva, a leninista-sztalinista diktatúra felett aratott látszólagos, technológiai győzelme ellenére nem nevezhető életképesnek. A kérdés csak az lehetett: miért? Hogyan juthatott egy látszólag egyenlőségre, szabadságra épített rendszer ebbe a zsákutcába? Graeme válasza valahogy így hangzik: A kapitalizmus túlzottan omnipotens, s a jelenlétét minden polgára kell, hogy saját bőrén érezze/ A pénzben mérhető értékek túlhajszolása a társadalom szempontjából ugyan pozitív lehet, de az egyén szempontjából mindenképpen negatív.

Ez a korszak a hetvenes évek a kiütékes korszaka volt. Miután legkésőbb 1968-ban a tőkés országok értelmiségének kinyílt a szeme és elvetették az addig /a dezinformáció hatására/ sokuk által favorizált lenini "alternatívát", egyszeriben egy ideológiai úrban találták magukat. S néhány év múlva egyértelmű volt, hogy sem a "békeharcos", sem a "kábitószó élvező" tipológiai csoport nem jutott sehova. Ehelyett, a azért a technika azért szép csendesen fejlődött /ld. karván-kutya/, az információ, az INFORMÁCIÓ látszott megoldásnak.

Ma már tudjuk, hogy erről sajnos szó sincs. Graeme revellerre húsz évvel ezelőtt már rájött.

Az SPK egyfajta ipari-punk talajon "sarjadt". Ipari, mert aposztindusztriális világ hideg valóságát felismeri, ugyanakkor punk, mert nagyon is haladó módon elveti azt. Mégis, az SPK ideológiája nem a primitív destruktizmus. Az SPK szinte tudományos szinten működik: kutat, feltár, bemutat. Ez az intelligens zene, mint minden ami halandó, messze megelőzte korát. Technológiailag mert ipari zajokat használt fel, midőn éppen csak "feltalálgatták" a samplert /érdekes módon éppen Ausztriában/, strukturalta a zenét, mikor a sequencer-technika még gyerekcipőben járt, de szövegileg, ideológiai-lag is.

A korai, ipari SPK a Kliniket és a Neubaudent, a későbbi Zamia Lehmanni album pedig a Deleriumot /ld. odébb/ inspirálta nagy mértékben.

A szép történeteknek, mint mindig, szomorú a vége. Mára az SPK elfordult gyökeritől, táncos lábúaknak való "alternatív dancefloor" zenét játszik. Én még reménykedem, hátha Graeme, ama igazán aktuális régi SPK-t felfedező közönség nyomására még egyszer "nekiül", és igazi csemegét készít még akkor is, ha a közönsége, hatása margimális marad is.

Exner Balázs

A Mute Records THE GREY AREA nevű részlege az idők jelét felismerve kiadta a rég elfogyott SPK albumokat:

INFORMATION OVERLOAD UNIT /1977/
LEICHENSHREI /1978/
ZAMIA LEHMANNI /1986/
AUTO DA FE /1978-82/

„A föld nem örökség...”

Ha a föld egy 1000 lelket számláló falu lenne, lakossága így alakulna:

- 584 ázsiai
- 124 afrikai
- 95 európai
- 84 latin-amerikai
- 55 volt szovjetunióbeli
- 52 észak-amerikai
- 6 ausztrál és új-zélandi

A falu lakóinak tetemes nyelvi nehézségei eképp néznének ki:

- 65-en valamely kínai nyelven
- 86-an angolul
- 83-an hindi nyelven
- 64-en spanyolul
- 58-an oroszul
- 37-en arabul beszélnének.

Ez a lista az anyanyelvek alapján csak a lakosság felét veszi számba. A többi nyelv a gyakoriság sorrendjében: bengáli, portugál, indonéz, japán, német, francia és kétszáz más nyelv.

A falucska 1000 lakójából

329 keresztény /187 katolikus, 84 protestáns, 31 ortodox/

- 178 mohamedán
- 167 vallástalan
- 132 hindu
- 60 buddhista
- 45 ateista
- 3 zsidó
- 86 egyéb vallású

A világfalu 1000-es népességének egyharmada /330/ gyerek, és mindössze hatvanan vannak a 65 év felettiek. A gyerekeknek csak fele védett az olyan megelőzhető fertőző betegsé-

gekkel szemben, amilyen a kanyaró vagy a gyermekbénulás. Az asszonyoknak kevesebb mint a fele jut hozzá a modern fogamzásgátló eszközökhöz.

Ebben a faluban az idén 28 csecsemő születik. Tizen fognak meghalni /!/, ebből hárman éhínségben, egy rákban és kettő az idén születettek közül. Egy személy közülük HIV-vírussal fertőzött, de az AIDS-betegség még lappang benne. A 28 születéssel és 10 halálzással a falu népessége a következő évben 1018 lesz.

Ebben az ezer fős közösségben 200 ember kapja meg jövedelmének 75 %-át, további 200 csak jövedelme 2%-át. Az 1000-ból csupán 70 lakos rendelkezik autóval / míg a hetveből néhánynak egynél több autója van/.

A lakosságnak nagyjából egyharmada jut tiszta, iható vízhez/ A falu 670 felnőtt lakójának fele /!/ írástudatlan.

A 3600 hektáros földterületből 3,5 hektár jut egy főre.

Az egész Földterületből:

- 406 hektár termőföld
- 812 legelő
- 1102 erdő

160 sivatag, tundra, kövezet és más terméketlen föld.

Az erdőségek rohamosan pusztulnak, a kopár földterületek egyre növekednek. Az egyéb földek kiterjedése nagyjából változatlan. A rendelkezésre álló területek 83 %-a /!/ vegyszerezett, de csak 40 %-a termőföld, mely a 270

leggazdagabb és legjobban táplált emberé. E földek túlzott vegyszerezése okozza a tavak és kutak szennyezettségét. A föld fennmaradó hatvan százaléka, a vegyszerezett 17%-val, adja a gabona és más haszonnövények 28 %-át az emberek 73 %-a számára. Az átlagos gabonatermés egyharmadát a gazdagabb falusiak takarítják be.

A falu 1000 lakosából

- ötven katonák
- heten tanárok
- egy orvos

három menekült, akiket hazájukból a háború vagy az éhínség üzött el.

A falu köz és magáncélú évi teljes költségvetése 3 millió dollár fölött van ebből 3000 dollár jutna 1 főre, ha a pénzt egyenlően osztanák el /de, mint láttuk, ez nem így van/. A teljes 3 millió dollárból

181 ezret fegyverekre és hadviselésre /!/,

159 ezret oktatásra,

132 ezret egészségügyre költenek.

A falu többszörösen porrá tudná

zúzni önmagát a földalatt felhalmozott nukleáris fegyverkészletével. A fegyverárznál csupán 100 ember /!/ ellenőrzése alatt áll. A többi 900 mély aggodalommal figyeli őket, hogy vajon tanulnak-e mindebből. S ha igen, vajon működésbe hozzák-e ezeket a fegyvereket nemtörődomségből vagy technikai ügyetlenségből? És ha nem is mulasztanak el döntéseket hozni a fegyverek leszereléséről, a világfaluban hol helyezik el a radioaktív anyagokat, amelyekből a fegyverek készülnek?

Donella H. Meadows
/A cikket a 3. PART-ból vettük át./

ATTRITION**Biográfia**

Az ATTRITION az elektronikus zene élvonalába tartozik immár több mint egy évtizede valódi kultusz zenekar. Mindig borotva élen táncoltak, sohasem illettek bele egyetlen aktuális divathullám áramlatába. Zenéjük táncritmusok és atmoszférikus kísérletezések területe, melyet szürrealista lírikus tartalommal és egyedülálló férfi-női énekkel dúsítanak, leírásra került már, mint "industrial", "techno", vagy "pszihedelikus/gothic", de ezek közül egy sem igaz...

Az ATTRITION 80-as évek közepén kezdett változó felállással, de mindig az alapító Martin Bowes körül csoportosulva. Mind az elektronikus, mind az élő eszközök használatában úttörő szerepet játszottak, és kezdeti stúdiójukban megfordultak Coventry zenészei. Első jelentős megméréstetésre 1983-ban került sor, az "industrial/experimental" zenék divatjával egyidőben, felléptek élőben és válogatásokon megjelenve olyan együttesek mellett, mint az SPK, a TEST DEPT., a COIL, a LEGENDARY PINK DOTS; vagy a PORTION CONTROL. A zenekar '84-ben Londonba költözött és kiadta debütáló lemezét a Third Mind Records gondozásában.

Ugyanebben az évben turnéztak először Európában, kiadtak két 12" single-t és részt vettek több compilációs album elkészítésében. 1985-86-ban további két lemezt jelentettek meg a Third Mind-nál. Ezeket újabb fellépések követték a kontinensen. A zenekar kiadott egy maxit, az olasz Supporti Fonografici cégnél '87-ben, és írt egy számot a /MONKEY IN A BIN/ Wax Trax igen sikeres Animal Liberation albumára, amelyen részt vett még a SMITHS, a SIOUXSIE & THE BANSHEES, CHRIS & COSEY és NINA HAGEN is.

1988-ban az ATTRITION szerződést kötött a belga Antler lemez-

céggel, kiadták a THE FIFTIETH GATE LP-t és az ezt követő 12" singleket. Ideiglenesen Hollandiába költöztek, de a lemezcéggel való elégedetlenség egy csendes periódust eredményezett 1990-ben, eltekintve a U.S. Project Records által kiadott, az előző lemezek sikereiből álló CD/MCD antológiától.

1991... új szerződés a német Hyperium-mal... CD-n újra kiadják a régi albumokat... különböző alprojectek... speciális kiadás terve az Artware audio részére. Idén új anyag megjelentetése - egy experimentális filmzene -, valamint a HIDDEN AGENDA turné. A zenekarban jelenleg Julia Waller dolgozik Martin Bowes mellett. Az ATTRITION komoly turnét folytatott az elmúlt években Európában, több mint 100 koncertet adva Londontól Párizsig, Amszterdamtól Berlinig, Brüsszeltől Bécsig, vagy Belgrádtól Nápolyig. Az élő koncert háttéreffektek, Tv és dia vetítések, és egy teljes kísézőzenekar /dob, billentyűs és elektronikus hangszerek, vokalisták) segítségével kerül kiemelésre.

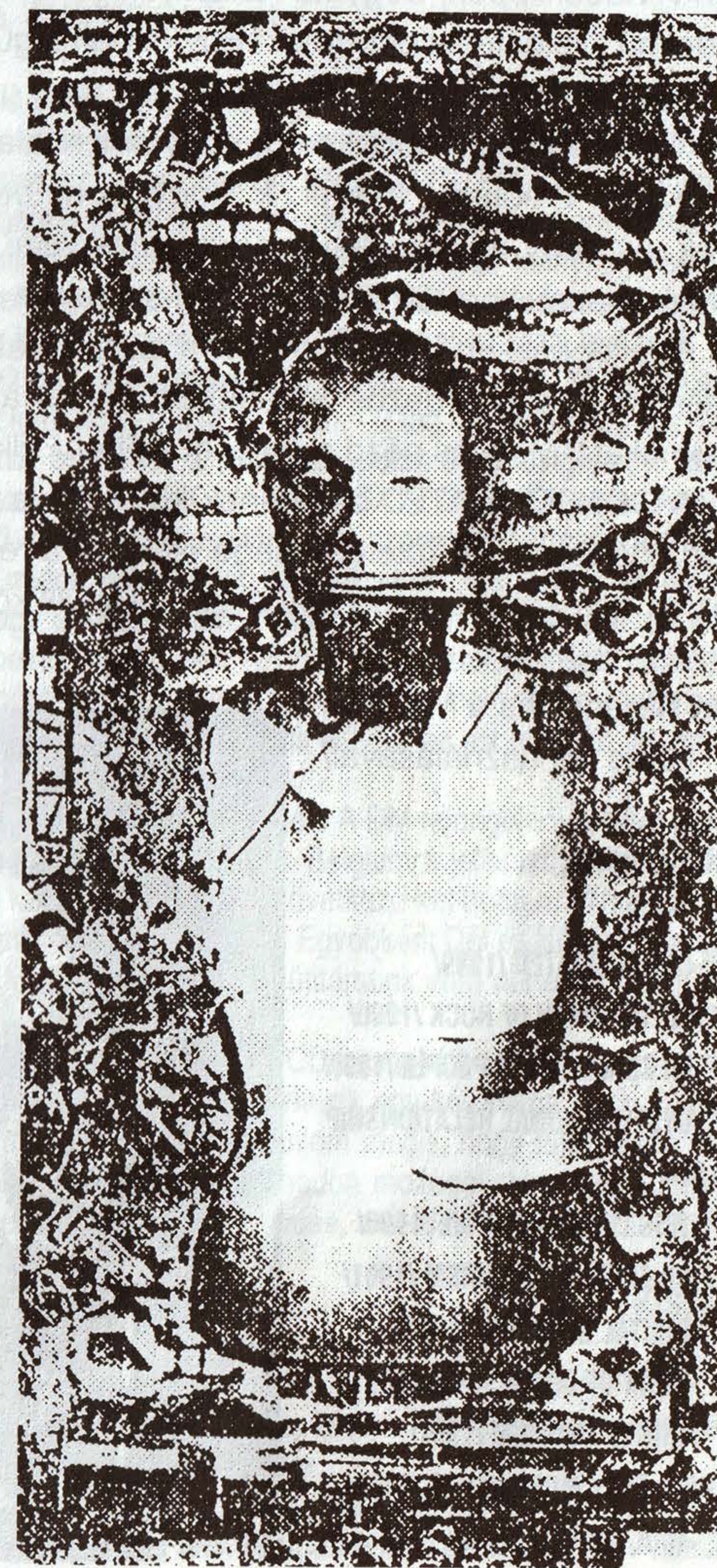
Ediggi utolsó albumuk, melyet a zenekar saját stúdiójában rögzítettek, innovatív keveréke a kísérleti hangzásnak, ritmusérzékeknek, pszihedelikus és klasszikus gyökereknek.

Az ATTRITION zenéjét leírni igen nehéz, mások szerint közel áll a CLOCK DVA-hoz éppúgy, mint a CHRI COSEY-hoz, talán találó az alábbi, az amerikai Rockpool magazinba megjelent kritika:

"Távol a divattól egy intelliges, drámai és szép, de kemény zene a jövőnek."

Diszkográfia:

12"-Deliverance /1984/
 12"-The Voice OF GOD /1984/
 LP/CD-The Attrition Of Reason /1984
 LP/CD-Smiling At The Hypohonder Club /1985/
 LP/CDIn The Realm Of The Hungry Ghosts /1986/
 EP-Take Five /1987/
 LP-Death House /soundtack//1987/
 12"-Haydn /remix//1988/
 LP-AT The Fiftieth Gate /1988/
 12"-Turn To Gold /1989/
 12-Haydn .the fial session//1989/
 CD-Recollection /anthology//1989/
 12"/MCD-Thin Red Lne /remix//1991/
 LP/CD-A Tricky Business //1991/
 12"/MCD-Something
 In My Eye /return//1992/
 CD-The Hidden Agenda /1993/

CONSOLIDATED!

A CONSOLIDATED zenéje kőkemény industrial-crossover-techno. Phillip Steir, dob, Mark Pisel hangok, zajok, Adam Sherburne gitár, duma. Van mondanivalójuk. Van missziójuk.

A CONSOLIDATED amerikai zenekar. És fehérek, és férfiak. De... Az állatok jogainak élharcosai, ennek megfelelően fanatikus vegetáriánusok, környezetvédők, pacifisták. Küzdenek a rasszizmus és a szexizmus ellen, a nők abortuszjogáért.

Koncerteken a zenekar az amerikai élet elé tart tükröt: a színpadi TV képernyőkön MTV videoklippek, bugyuta reklámszlogenek, politikusok megvágott, és így ellentétes értelmű kijelentései peregnek. Egyformán kigúnyolják Bush-t és Hitlert. A lényeg: ráébresszék közönségüket arra, hogy állítja meg gondolkodásukat a tömegmédiá.

„Pozíciónk nem abból ered, hogy amerikaiak vagyunk, hanem abból, hogy emberek vagyunk. Emberek, akik érzik, hogy az emberiségben bizonyos aspektusok helytelenek, és hogy az amerikai imágót konzerválni kell, vagy először is meg kell teremteni. Csak látszat, hogy azt hidd el, amit akarak.”

A fellépéseken bárki felmehet a színpadra a számok között és elmondhatja a véleményét, visszakérdezhet a zenekartól. Ezek a beszélgetések színesítik például a 92-es albumukat. „Menj és nézd meg őket élőben! Elképesztő!” NME.

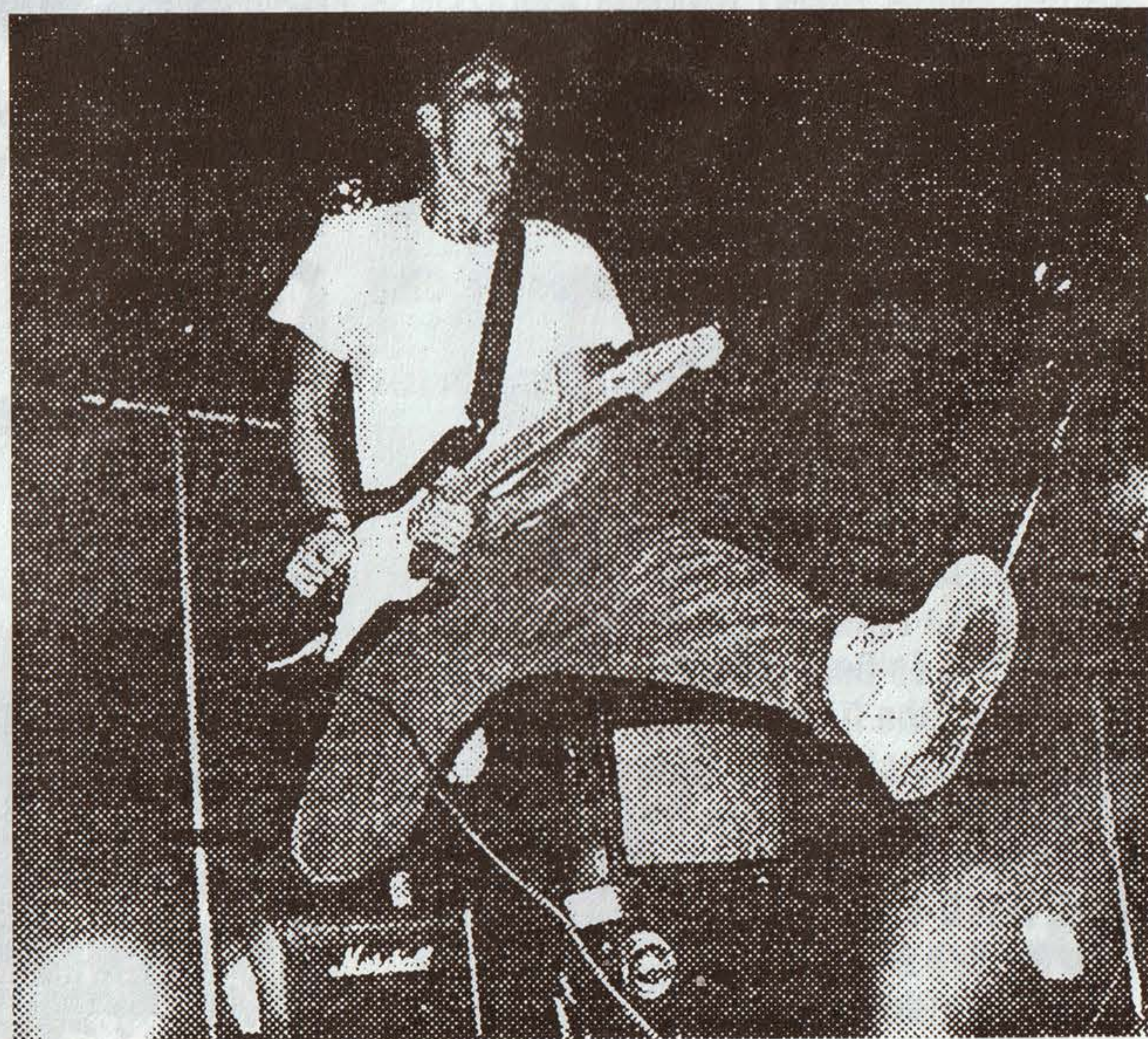
A CONSOLIDATED zenéjének kulcsszava minden durvasága, kiméletlensége, céltudatossága és elkötelezettsége ellenére a részvét. És a hit, hogy érdemes rá ordítani az emberekre: hé, vedd már észre mi folyik körülöttem!

B.A.L.

/a Narancs és a Második
Látás felhasználásával/

Diszkográfia:

EP-CONSOLIDATED /1989/
LP/CD-THE MYTH OF ROCK /1990/
7"-MESSAGE TO THE PEOPLE /1990/
7"-DYSFUNCTIONAL RELATIONSHIP /1990/
7"-THIS IS A COLLECTIVE /1990/
LP/CD-FRIENDLY FASCISM /1991/
7"-BRUTAL EQUATION /1991/
7"-UNITY OF OPPRESSION /1991/
7"-THIS IS FASCISM /1991/
LP/CD-PLAY MORE MUSIC /1992/
7"-TOOL AND DIE /1992/

BEACH FESTIVAL

1993. jul. 17.

EURÓPA EGYESÜLJ! EUROPA EGYESÜLJ!
ÁLLÍTSÁTOK MEG A RASSZIZMUST!
ÁLLÍTSÁTOK MEG A FASIZMUST!
ÁLLÍTSÁTOK MEG A HÁBORÚT JUGOSZLÁVIÁBAN!
EURÓPA EGYESÜLJ!

Belgiumi utazásom alatt alkalmam volt egy techno-Rave partyt meglátogatni. A színhely De Panne, egy franciák lakta kisváros, ezen belül egy cirkuszi sátor közvetlenül a tengerparton felállítva. Kapunyitás 17.30-kor, a beugró 600 BEF /kb. 1600 Ft/, fellép három zenekar. Hat óra körül a SYSTEM 7 kezd, a mitnát helyben nyomják lemezről, a DJ végig a színpadon ugrál, táncol, buzdit /ez az est egészére jellemző/. A zene kőkemény RAVE-lüktető dobalapok, minimális szintetizátor futamok, állandó kemény basszus. Ének nincs - legfeljebb felvett speachek és a DJ folyamatos SHAKE IT! MOVE! kiáltásai /pontosan a zenébe illesztve/ szűrik a monotóniát. Ekkor még elég kevesen vannak - 100-200 ember az igazi buli csak 11-12 óra magasságában startol kb. 1000 ember, telt ház. Másodikként jön a THE DRUM CLUB /ismerősek lehetnek az MTV120 percéből - gyakran játszik őket/. Majd 2 órát /! adnak - 2 tag, ha lehet még durvább RAVE, teljesen lecupaszított tánczene. Ekkor már beindítják a stroboszkópokat és a füstgépet is, de a teljes örület csak ezután kezdődik: 1/2 1 körül kezd a PSYCHIK WARRIORS OV GAIA. Ők azóta Angliában befutottak. A színpadon újra 2 tag /1 billentyű+dob, 1 basszusgitár/ - bár szerintem hárman vannak; a füst teljesen eltakarta a hátsó embert. Náluk már minden létező dolog üzemel: strobi, füst, vetítő, amely hol fogaskerekeket, hol virágokat vetít a plafonra vagy a közönségre, rengeteg színes lámpa, a falon impresszionista festmények. A zene hol lebegő, hol beindulósabb nem RAVE! -az összehatás mégis fantasztikus; mindenki egyszerre táncol, igaz ebben a töméntelen mennyiségű mexikói sör /nem jó/ és egyéb hangulatkeltő szerek is közrejátszanak. Éjfél körül DJ WILLIAMS többször is elüvölti az est mottóját /ld. fenn/, hogy azután lemezről nyomott zenéjével a tetőpontra emlíje a hangulatot.

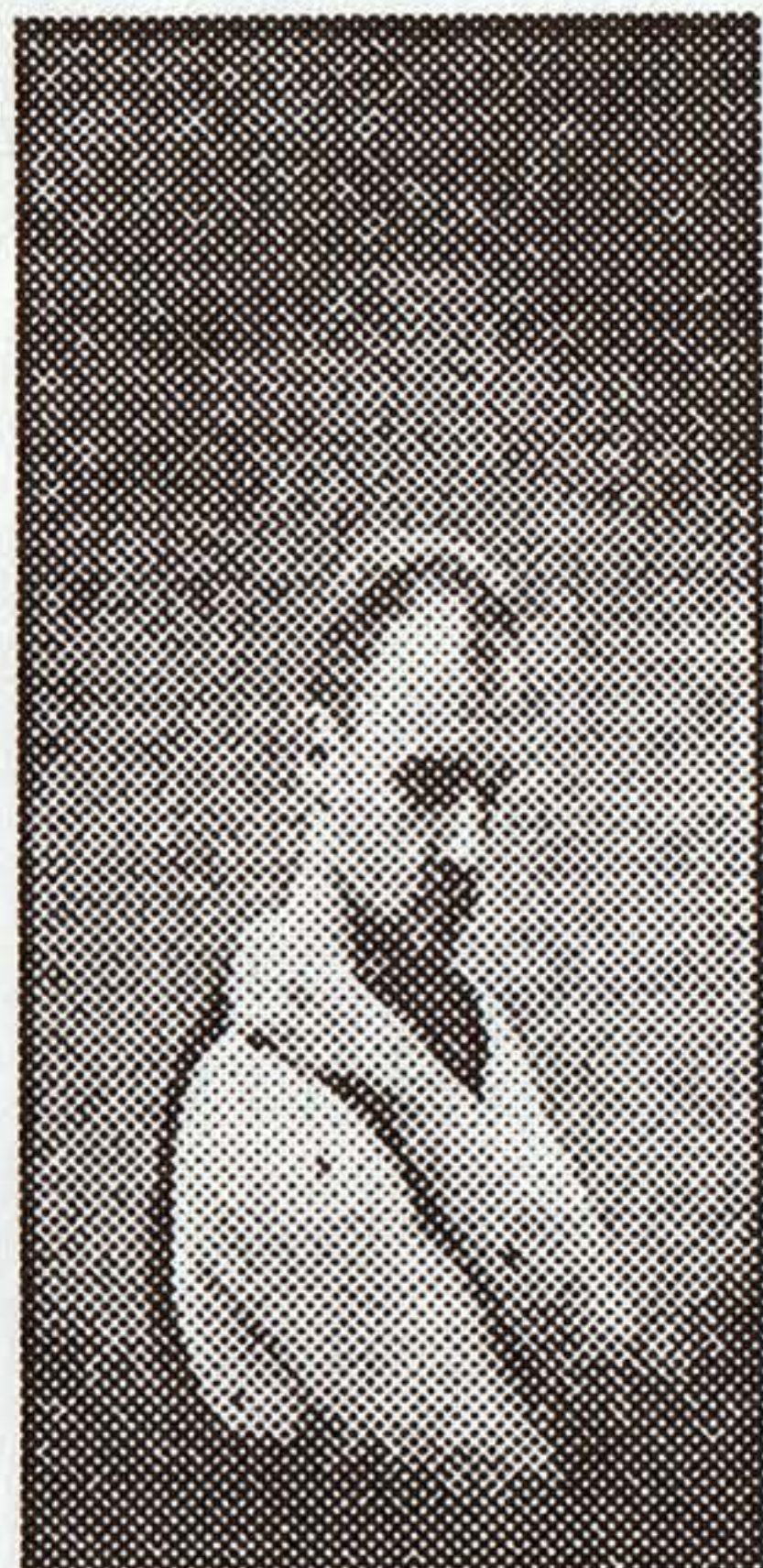
A közönség rendkívül változatos: két egyforma alakot nehezen találunk. A DM rajongóktól kezdve /ritka/ a reagge kedvelőig sokan voltak, a lényeg: mindenki TÁNCOLNI jött. Belgiumra jellemző, hogy a party alatt 3 további RAVE és UNDER-GROUND bulira kaptunk meghívót a következő két hétben. Mindegyik kis falvakban volt, mégis a fél ország összegyűlik ilyenkor /nyáron könnyű/. Egyébként Dél és Közép-Belgiumban fogható egy kőkemény RAVE adó is /104,5 Mhz/, amelyett egyik útitársunk elég nehezen viselt /dobok.../.

Visszakanyarodva a bulira: a helyszínen minden kapható: lemezek, CD-k, sapkák, pólók és persze pia. Amikor mi eljöttünk /kettő körül/ a hangulat a csúcson, még mindig érkezik egy-két későn jövő. Tudom, hogy nálunk sokan nem tartják műfajnak a techno-RAVE-et, azért ajánlom mégis, hogy látogasson meg aki teheti egy-egy ilyen partyt. Ha emberekkel akar találkozni és szabadon mozogni, nem tudok jobbat, mert ez az a zene, amely kemény, táncolható /ezért készül/, de nem house, ami idén megszállta a diszkókat.

KISSME

A fenti íráshoz két megjegyzés:

1. Európában Belgium az az ország mint a Közösség egyik székhelye, ahol a Közös Európa eszméje a legjobban virágzik és a legkomolyabban veszik, így a fentiek nem frázisok.
2. Londonban ahol a techno messze nem játszik olyan fontos szerepet a zenei életben, min a kontinensen, több lemezboltot találtam, amely kizárólag /! RAVE lemezeket árul. Nyugaton idén ez az alternatív táncze-

A kezdetekkor a Psychic TV-re akartunk hasonlítani. Minden gátlásunkat el akartunk törölni. A francba velük. Együtt volt egy szobában 5-6 ember, hogy megtanulja kezelni a szart.

Arra törekszünk, hogy eltöröljük a határokat a tiszta és a piszkos, az én és a nem-én között. Felejts el mindent a vacak oktatás után. Meg fogod semmisíteni önmagad. Minden haragot és feszültséget, amit érzek a zenébe akartam fektetni. Eleinte "piszkos" effekteket kellett használnunk, hogy hangosak legyünk. Egyre több feszültség van a tisztaságunkban. Nincs szükség a mocskos, underground vagy dark címszavakra.

Napjaink testkultúráját /body culture/ a súlyemelő, izmok világát, mint szépséget és a férfiaság fétiszizálását ültettük a kemény elektronikus zenénkbe.

A T-Circle-lel vissza akrtunk menni gátlásaink gyökeréig. /A T-Circle egy elfelejtett és titokzatos rituálékra specializálódott okkult társaság, melyet a zenekar alapított – a szerk.) Beszélgettünk azokról az időről, amikor legszívesebben kiirtottuk volna családjunkat, elszakítva ezeket a szoros szálakat, melyeket nem tudtunk megváltoztatni. Ez a végső önkívülete az ember-gépezet ütemének. Már nem tartozol sehova. Nem kérkedsz azzal, hogy anya szült. Idegenné válsz, senkivé. Az élet a saját különbségeink... az élet az utak egy fajtája. Él másként! - hirdeti a T-Circle kiáltványa.

Azt kéne csinálnod, amit, akarsz, s amikor csak akarod. Ez az igazság még akkor is, ha amit csinálsz megijeszt vagy taszít a rákövetkező órában vagy napon. Meg kell próbálnod kiélni az összes vágyadat, kivétel nélkül. A haverom arról fantáziált, hogy két leszbikus szőkével van egy ágyban. Oké. Ha ezt megvalósítja továbbléphet. Mindig tovább kell menni. Olyan ez, mint egy laboratórium. Minden kísérlet, ahol te találsz ki, mi történjék.

Sok albumunk szól a megcsonkításról, sőt arról, hogy kasztráltak szeretnének lenni. Izzadságból, izomból, fájdalom-ból és élvezetből kell hogy összeálljon a fémgépezet /metal machine/. Egyik lemezünket Bloody Side-nak /Véres oldal/ neveztük el, mert ez fejezi ki azt amit a zenéről gondolunk. Techno-központúak vagyunk, de a zenében érezheted a gyomrod, a májad és a golyóid. Teljesen kihozza belőlünk a dühöt. Testünk saját ura, ellenőrzés alatt van, tökéletesen fegyelmezett. Ezt mi abszolút body /test/ controllnak nevezzük. Ezért kell zenénknek keménynek, erősnek, hogy úgy mondjam fizikainak lennie. Ha örökké erekciónk lenne, nem lenne

áGRUMH...

tul jó móka, Van egy ilyen betegség is. Na nekünk persze nincs ott semmi bajunk. Koncertjeinken aki táncol, 40 perc után már kivan. Nem tudod tartani az iramot. Mikor Spanyolországban játszottunk, azt mondták a srácok: olyan a zenétek mint a meszkalin. Ez egy halucigén drog, mely önkívületbe visz. Mi nem használunk drogokat, mert akkor nem tudunk tiszta fejjel játszani.

Mostanában egy másik hím kultúra, a fasizmus is virágzik. Miért vagyunk mi antifasiszták? Ha újra eljönne az idejük, nyilván, hogy a homokosok lennének azok, akiket az AIDS miatt koncentrációs táborokba zárnának. Ezért van, hogy a Danger Zone című számunkban azt modjuk: "senkinek sincs joga, hogy megpecsételje arcod." A szélsőjobbosok tetoválást akartak az AIDS-ben szenvedőkre. A showban megjelenik a videón egyébként Le Pen képe. Utána azonban egyből egy disznó pofáját látod. Úgy gondolom, senki nem téveszthet össze a Nemzeti Fronttal. Végezetül elmondanám, hogy Nelly nénikém van a Bloody Side borítóján. Ő az egyetlen 80 éves ember, akivel beszélni tudunk ilyen dolgokról. Biztos vagyok benne, hogy megért minket, amit csinálunk.

SA3 EVETS

Diszkográfia:

12"/MCD-Mix Yourself /1985/
LP-Rebearth /1985/
LP/CD-No Way Out /1986/
12"-Underground /1987
12"-Too Many Cocks Spoil The Breath /1987/
LP-Black Vinyl Under Cover /1988/
LP-Silver Circle Under Plastic /1988/
CD-Mix Yourself+No Way Out /1988/
12"-Bloody Side /1988/
MCD-Bloody Side+Extras /1988/
LP/CD-We Are á:GRUMH...And You Are Not /1988/
12"-The Price Is Right /1988/
MCD-The Price Is Light /1988/
LP-Hard Day's Knight /1989/
CD-A Hard Knight's Day /1989/
12"-And Now For Something Completely Different... But Not Too Munch! /1990/
CD-And Now For Something More Completely Different... But Not Too Munch! /1990/

az á:GRUMH...
fanzine felhasználásával/

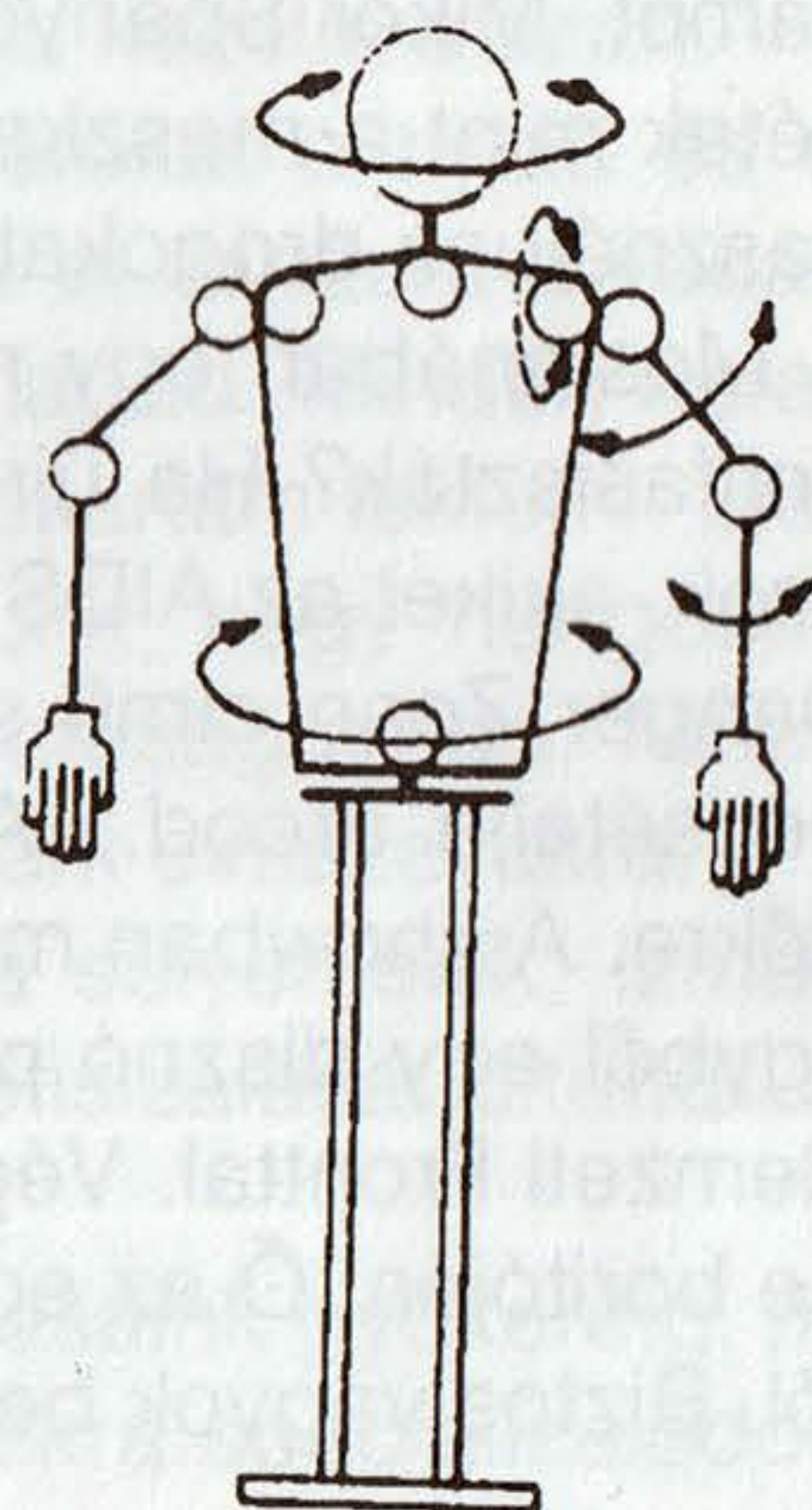

KRAFTWERK

1991. november 29. BS

"Van valami klasszikus a KRAFTWEK zenéjében, tiszta texturák, egyszerű, mégis erős melódiák. Ez a zene önmagánál többről szól."

Alexander Balanescu angol kortárs zenész

Music NON STOP... Music NON STOP... Music NON STOP... Még hosszú percekig visszhangozzák a hangszórók a koncert végén. A nagy "öregek" külön kérésükre visszatértek 10 év után és elhozva ugyanazt a showt, amit a világ is láthatott, elkápráztatták a magyar közönséget.

Fellépésüket akár nevezhetnénk antikonzertnek is, hisz szinte minden más volt, mint amit egy hagyományos koncerten megszokhattunk: nem volt hatalmas fényorgia, mindössze néhány lámpa adott keretvilágítást, mindig más és más kigyuladó színes neoncsövek szolgáltattak egy térvilágítást a zenészeknek, akik végig sötétben maradtak. Nem volt ködösítés, mint ahogy nem voltak "szépfiúk" a színpadon, "csak" a feladatukat pontosan tudó és végrehajtó "humaonidok", nem volt közönségénekeltetés -tapsoltatás sem, csak egy GOOD NIGHT, amivel Ralf Hutter köszönt el a közönségtől. Volt viszont CD hangminőség /koncerten!/, egy atomreaktor vezérlőtermére emlékeztető színpad négy videovetítővel, amelyek fontos és szükséges kellékei voltak a koncertnek, mert ezek nélkül lehet, hogy unalmas lett volna az előadás. A stágeset egyszerre tűnt ősréginek és hypermodernnek, a "79-es Model klipjéből ismerős.

Mi lehetett mégis az, ami lenyűgözte a 7-8 ezer embert? Valószínűleg konstruktív, a modernizmus /egyike azoknak az utópiáknak, melyek virágoztak mind a művészetben, mind a politikában a század első felében/ ígéjét hirdető örökérvényű zenéjükben kell keresni a titok nyitját, mely jórészt instrumentális, a kevés szöveg inkább csak a témát és a hangulatot jelzi. A "80-as években mindössze két lemezt készítettek, az utolsót éppen nyolc

éve, ennek ellenére számaik a 90-es évek elején is frissnek hatnak, persze a kor jellemző hangzására és tempójára átültetve. Zenéjükben keveredik az elmúlt évtized második felének kemény basszusalapokra épülő monoton technozenéje a korai kísérleti zenékkal és a dallamossággal, de soha nem csap át kommersz csilingelő szintipopba.

A KRAFTWERK ipari népzeneje ahogy ezt ők nevezik a II. Világháború utáni ipari fejlődés egyenes következménye. Visszanyúltak a "20-as évekhez /modernizmus-Bauhaus/, a Német kultúra gyökereihez nyíltan szembe fordulva az egyre jobban tért nyerő amerikai ráógógumi-kultúrával. Ennek egyik példája, hogy lemezeiket következetesen németül is kiadják az angol mellett. A 60-as évek vége a német kultúra nagy feltámadásának, a Német Új Hullám elindulásának, valamint a kontinentális gondolkodás és szellemiség kialakulásának a kora. Németországban Düsseldorf, a Ruhr-vidék nagy iparvárosa vált ennek a fejlődésnek a központjává, ahonnan később a DAF, a KRUPPS, vagy a PLAN is elindult.

Sok-sok évvel megelőzve korukat, 60-as évek végén, mikor hangszeres háttére nem volt adott a gépzene, a KRAFTWERK is Düsseldorf-ban kezdte kísérleteit saját fejlesztésű és építésű analóg "hangszereivel", melyeket a színpadon is láthattunk. Nem véletlen, hogy sok mai vezető techno zenekar /bár számaikat átírva eljátszotta a Siuxsie & the Banshees, a Treponem Pal, vagy legutóbb a Balanescu Quartett/ a KRAFTWERK-re hivatkozik, mikor az elődökről és a hatásokról kérdezik őket. Alan Wilder /D.M./ "Azért szeretem a zenéjüket, mert minden hang pontosan a helyén van, nincs semmilyen felesleges sallang." Ez lehet az egyik lényeg. Másik talán az, hogy bár gépek által előállított zenéről van szó, tele van emberi érzésekkel, érzelmekkel. Ezt támasztották alá a vetített képek is..... a vetített képek, melyeken megelevenedik a már említett 20-as évek iránt érzett nosztalgia /The Modle, Tour De France, Autobahn/. Egy nyugodtabb világ, mely mindenképpen ellentétben áll a túltechnologizált jövővel, melyben komputer és robotok fogják segíteni vagy átvenni az emberek szerepét, és amelyről a szöveg és a zene szintéziseként kaphattunk képet. Elgondolkodtató az is, hogy a KRAFTWERK az előbb vázoltak folyamánya képpen már a 70-es évek közepén a végtelen Európától énekelt /Trans-Europe-Express/, amely mint tudjuk tavaly részben megvalósult...

A műsort a MIX albumon megjelent sikerdalok adták. Kezdődött a Computer World húzos számával egy korszakos lemez nyitószámaként folytatódott a computerlove elektronikus melankóliájával, majd időben haladva visszafelé sorra jöttek a nagyobb-nagyobb slágerek. Az egyik fénypont a teljesen felújított Radioactivity, a környezetvédő diszkó mellyel egyéltelműen nyilvánítottak véleményt a jövőnkét talán legjobban fenyegető atomkatasztrófa veszélyével szemben - Sellafield, Harrysburg, Csernobil, Hirosima-STOP A csodálatos Tour de France-ban együtt lihegünk a kerékpárversenyzőkkel és a közönség is énekli a refrént. A show csúcspontja a ráadás első felvonása: a Robots. Ebben fényzuhatag közepette megjelentek a beharangozott távirányítású robotok, miközben egy zenész sem volt a színpadon. Ja, a KRAFTWERK ezt megenged-

heti magának... A további megoldható az improvizálás: a Pocket Calculatorban Florian Schneider egyszerre vidám és drámai gesztusai mellett a közönséget vonták be a játékába kis "zsebkalkulátorok" segítségével; Pressingdown a little key, It plays a little melodie. Az utolsó Music NonStop/techno pop-ban a négy tag eljátszotta saját szólóját majd egyenként elhagyták a színpadot.

A KRAFTWERK koncertje iránymutató lehet a '90-es évekre; nem biztos, hogy csak erőteljes duzzadó, izzadt koncertekre van szükségünk, időnként nem árt a visszafo-

gottság, harmónia. Aki ott volt egy fantasztikus, két és fél órás zeneszínházat láthatott, aki nem, csak sejtheti miről maradt le. Mivel 1990-ben Karl Bartos és Wolfgang Flür kivált, lehet, hogy nem lesz folytatás, bár alkalmi fellépésekre sor került, legutóbb linzben az Ars Elektronik fesztiválon, a már említett Balanescu Quartettel. Ha 10 évet kell várni arra, hogy újra induljon az Erőmű, és az ilyen meglepetéseket tartogat, akkor azonban mindenképpen megéri.

B.A.L.

/Az idézetet a Magyar Narancs-ból vettem./

Diszkográfia:

LP-KRAFTWERK I. /1970/
 LP-KRAFTWERK II. /1971/
 LP-RALF-FLORIAN /1973
 LP/CD-AUTOBAHN /1974/
 DLP-HIGHRALL/KRAFTWERK I II/ /1974/
 DLP-KRAFTWERK/KRAFTWERK I AUTOBAHN/ /1975/
 LP/CD-RADIOACTIVITU /1975/
 LP/CD-TRANS-ERUOPA-EXPRESS /1977/
 LP/CD-MAN MACHINE /1978/
 12"/MCD-THE MODEL /1978/
 LP/CD-COMPUTER WORLD /1981/
 12"/MCD-POCKET CALCULATOR /1981/
 12"/MCD-TOUR DE FRANCE /1984/
 12"/MCD-MUSIC NON STOP /1986/
 LP/CD-ELECTRIC CAFE /1986/
 LP/MCD-THE ROBOTS /remix/ /1991/
 LP/CD-THE MIX/1991/
 12"/MCD-RADIOACTIVITY /remix/ /1991/
 LP/CD-ELECTRONIC MUSIC: ESPERANTRO /1993/ /Karl Bartos első szóló lemeze/

MARTYR COLONY

MARTYR COLONY

Keveset tudunk az amerikai, másodévonbeli, feltörekvő együttesekről, így a legjobbkor jött a MARTYR COLONY jelentkezése. A zenekart Paul W. Campbell és J. A. Muth alapította 1987-ben Colombusban /OHIO/. Nevüket Franz Kafka Büntetőtelep c. novellájából vették. Kezdetben performance-okhoz és kísérleti filmekhez készítették zenét. Ez azután volt, hogy Muth zaj kísérleteket folytatott, Campbell pedig éppen elkezdett elektroni-

kus zenével dolgozni. Később komputer animációkhoz, TV reklámokhoz és filmekhez hívták őket.

Muth és Campbell érdeklődése Film és Színházi tanulmányokkal a hátuk mögött a látvány irányába fordult; elkezdtek video projecteken dolgozni, melyek jelenleg a koncert részei. Az irodalmi hivatkozások minden szinten jelen vannak a zenekarban; így a rájuk legnagyobb hatással levő íróktól, mint William S. Burroughs, Timoty Leary, használnak bevágott beszédeket. Az irodalom mellett az együttest a populáris kultúra és a tagok személyes tapasztalatai ihleti.

Ember és gép kölcsönhatásának kutatása következetes téma a MARTYR COLONY zenei munkásságában. A tagok úgy gondolják, hogy a zene egy eszköz, mellyel meg-alapozott feleletet nyerhetünk a világ zűrzavarára. 3E-Energia, Oktatás, Szórakozás ezt használják /angolul/ a szándékaik definiálására. Zenéjük azonban nem szándékozik prédikálni, vagy téríteni, a hallgatók csak kis része érti meg a benne rejlő ezoterikus elemeket. A végeredmény szétöri azt a sztereotípiát, mely szerint az elektronikus zene érdelemmentes.

A koncepció és az elvek kifejezésének segítése érdekében szükségessé vált egy énekes; 1990-ben Arturo De Leon belép a zenekarba. De Leon vizuális művészeti tanulmányokkal egy kemény élű gitárzenekarból érkezik, erőszakos hangjával a trio frontemberévé válik. Ekkor készítik első demójukat, amit élő előadások követtek. Ezen kezdetben egy átlátszó műanyag függöny takarta a tagokat, akik csak a koncert legvégén jöttek elő. A függönyt füsttel töltötték meg, rá filmeket vetítettek. Később, a jobb kontaktus érdekében, a függönyt elhagyják.

A tagok számtalan zenei hatásról beszélnek; Muth-ot a rideg intellektuális zenék, mint a Clock Dva, Kraftwerk, Cabaret Voltaire inspirálják, Campbell a The Orb, a Dead Can Dance és a Test Dept. híve, míg De Leon a Fear Factory, Godflesh, Scorn zenekarokban találja meg az erőt. A zenekar zeneileg szeretné a szokásos kliséit elkerülni, mely szerint egy-két együttest neveznek meg előzményként, és azt/azokat követik. 1993 egy produktív év volt számukra: rengeteg koncert, új hanganyag, tucat válogatás CD szereplés, a kritika csak elismerően ír róluk, nem feledkezve meg megemlíteni azt a vélekedést, hogy ők lehetnek a 90-es évek új elektronikus zenei hullámának egyik vezetői. 1994-ben nagy koncerteket terveznek, még nagyobb aktivitást.

/köszönet Paulnak/